

Şark cephesinde bir Alman tank savar topu faaliyette

Bu sabahki haberler

Hindistanda halka neşredilen tebliğ

"Kurtuluş saati geliyor,"

"İngiltere Hindistanda mağlup olmuştur,"

Bankok 13 (A.A.) — Hür Hindistan umumi merkezi aşağıdaki tebliği neşretmiştir:

Cripps muvaffak olamamıştır. Hindistanda İngiltere tam manasile mağlup olmuştur.

Hindistan için tarihi gün gelmiştir. Hindistanın istiklali günü ve kurtuluş saati yaklaşmıştır.

Fransız toprağında büyük bir hava muharebesi oldu

İngilizler 14, Almanlar 4 tayyare kaybettiler

Londra 13 (A.A.) — Dün Fransanın şimalinde Hazbruk üzerinde şimdiki kadar cereyan etmiş olan hava muharebesi için en çetinlerinden biri cereyan etmiştir. Hazbruku bombardıman etmek üzere harekette bulunan küçük bir bombardıman teşekkülünün avcılarımız himayesinde uçarken mühim miktarda Alman tayyareleri ile karşılaşmışlardır. Birçok hava muharebesi olmuştur. 4 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Bir bombardıman tayyaresi ile 13 avcı tayyaremiz kayıbdır.

Gece Fransız sahillerinde Calais ve Dunkerquede projektörler sabaha kadar etrafı aydınlatmışlardır. İngiliz sahillerinden şiddetli infilak sesleri duyulmuş, evler sarsılmıştır.

İzmirde yaralı esir mübadelesi devam edecek

Londra 13 (A.A.) — İzmirde mübadele edilen İngiliz ve İtalyan yaralı esirlerinden İngilizler Kahire civarındaki hastanelere yerleştirilmişlerdir. İtalyan esirleri Bariye varmışlardır. Londrada beyan edildiğine göre bu mübadeleyi gece İzmir limanında diğer mübadeleler takip edecektir.

Şark cephesinde müdhiş bir engel daha: Bataklık

Rusyada buzlar çözüldü

Her taraf bataklık haline inkılâb ediyor

Almanlar tedbirler aldılar

Berlin, 12 (A.A.) — D. N. B nin askeri kaynaklardan öğrendiğine göre, o, lagan üstü soğuk ve karlı şark cephesinde havaların değişeceğine kimsenin inanmayacağı derecede uzadı ki buranda, ilkbahar müjdesi olarak buzların ve karların erimesi, bütün cephe boyunca başlamıştır.

Rus ilkbaharı, Avrupa ilkbaharından tamamiyle başkadır. Rus ilkbaharı, bir dembre gelir. Bir gün evvel karlarla örtülü bulunan ve soğuk yapan bir yer, ertece gün derhal sıcak başlar. Karlar erir. Fakat yavaş yavaş değil, bütün bölgeyi su basmış erazi haline sokacak gibi erir. Herşey, bu ucsuz bucaksız, yarı erimis karlarla dolu bataklık için, de saplanıp kalır. Atlar yürüyemez, arabalar işliyeemez.

Önümüzdeki haftaların bariz vasfını teşkil edecek olan bu karların erimesi ve yolların kullanılmaz bir hale gelmesi, (Devamı 5 inci sayfada)

Hindistan İstila'ya karşı duracak

Londra basını müzakere tekrar başlayabilir, diyor

Cripps Londraya gitmek üzere yola çıktı

Karşi 12 (A.A.) — Sir Stradford Cripps bugün öğleden sonra maiyetle birlikte Londraya gitmek üzere Yeni Delhiden buraya gelmiştir.

Hind Müslümanların Cripps'e cevabları

Yeni Delhi, 12 (A.A.) — Hind müslüman birliği Cripps'in tekliflerine verdiği cevabı ezcümle diyor ki: (Devamı 5 inci sayfada)

Bulgaristanda Makedonya günü

Sofya 13 (A.A.) — Dün burada Makedonyanın kurtuluşunun yıldönümü büyük merasimle kutlanmıştır. Bu merasimde nazırlar, sefirler hazır bulunmuşlardır.

Çan - Kay - Şek

Londra 13 (A.A.) — General Çan, Kay, Şey ile zevcesi Birmanyadaki müttefik cephesini gezdikten sonra Çan kine avdet etmişlerdir.

Gıda maddelerinin halka dağıtılmasına bugün başlandı

Halk pirinç, fasulye ve bulgurdan birer kilo yağ ve peynirden 250 şer gram alabilecek

Evvelki gün bölge işe müdür lüğünde Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyasetinde yapılan toplantıda fiyatları tesbit olunarak halka dağıtılmasına karar verilen muhtelif gıda maddelerinin tevzi işi bugün itibaren başlanacaktır.

Toprak Mahsulleri Ofisi bugün mutemed bakkallara 46 kuruştan pirinç, 21 kuruştan fasulye, 25 kuruştan bulgur, 66 kuruştan peynir,

156,5 kuruştan yağ verecektir. Bak kallar halka pirincin kilosunu 51, fasulyeyi 25, bulguru 28, beyaz peyniri 78 ve yağı 173 kuruştan satacaklardır. Halk pirinç, fasulye ve bulgurdan birer kilo, yağ ve peynirden 250 şer gram alabilecek, isim ve adresini bakkallardaki deftere kaydettirecektir.

Ticaret Ofisi tarafından kahve ve çay tevziatına da bugün itibaren başlanacaktır.

Lig maçlarında dünkü sürprizler

Beşiktaş Galatasaraydan şampiyonluğu aldı

Fenerbahçe ise ligde bir hayli geri olan İstanbulspor takımına 1 - 0 mağlûb oldu

Müttefikler bu yıl taarruza geçecekler

Welles, Litvinofun mütaleasını doğru buluyor

«Amerikanın hedefi her imkân buldukça düşmanlarımızdan her birisine ezici darbeler indirmektir»

Berlin ne diyor?

Vaşington 12 (A.A.) — General Marshallın Londradaki vazifesinin esasına ve Anglo - Saksonlarla müttefiklerinin bu yıl bir taarruz hareketine geçip geçmemeleri ihtimaline dair sorulan suale M. Welles, verebileceği cevabın M. Ruzveltin şu sözlerini tekrardan ibaret olduğunu söylemiştir:

Birleşik devletlerin ve birleşik milletlerin hedefi her imkân buldukça düşmanlarından her birisine elde mevcut bütün kuvvetle ezici darbeler indirmektir.

(Devamı 5 inci sayfada)

Malta mütemadiyen bombalanıyor

Son 24 saatte 9 alarm işareti verildi

Londra 13 (A.A.) — Maltadan resmen bildirildiğine göre son 24 saat içinde Malta büyük bir şiddetle iki defa bombardıman edilmiştir. 9 alarm işareti verilmiştir.

Bu tebliğin neşri sırasında bombardıman hâle devam etmekte idi.

Cumartesi günü Malta şimalinde birçok yerler düşman tayyareleri tarafından mitralyöz ateşi altına alınmıştır. Tayyare meydanları ve limanları üzeri, ne akinlar yapılmıştır.

SUIKASD DAVASI

Ankarada suikasd davasında ismi geçen ve Türkiyeden kaçmış olan: Stepan Polocnik

Şeref sahasında dün bayrak yarışları yapıldı

Galatasaray - Beşiktaş maçından heyecanlı bir sahfa İstanbul lig şampiyonasında kat'i neticeyi halledecek maçlardan biri olan Galatasaray - Beşiktaş maçı dün Fe. (Devamı 6 ncı sayfada)

Çemberlitaş sinemasında dün akşam geç vakit bir cinayet işlendi

Bir genç ayrılmak üzere bulunduğu karısını bıçakla hafif, rakibini de tabanca ile göğsünden ağır surette yaraladı

Dün gece saat 9 buçuğa doğru Çemberlitaş sinemasında bir cinayet işlenmiş ve sinemadaki halk büyük bir heyecana kapılmıştır. Ka

dın yüzünden işlenen cinayetin tafsilâtı şudur: Günün adında bir genç kadın bir (Devamı 5 inci sayfada)

Ölümünün Yıldönümünde Abdülhak Hâmidi tazimle anıyoruz Yazan: Prof. Sadi Irmak

Ondan bizi ayıran zaman mesafesi arttıkça bıraktığı boşluğu daha iyi kavrayıyor, onu kaybetmiş olmanın acısını daha iyi hissediyoruz. Şuna şüphe etmiyoruz ki ona «dâhilî âzam» denildiğin çok görenler bile yaşlandıkça, olgunlaşınca kanaatlerini değiştirecekler ve günün birinde onun en orijinal Türk şairi olduğu inancına ulaşacaklardır.

«Nakâfi» manzumesinin yazılmasına sebep olan yobazdan başlayarak eski ve yeni dilcilerden ve şairlerden bazıları ona kavrayışı ve terbiyelerinin derecesine göre perde perde tarizler yaptılar. Tam başımıza taş etmemiz lâzım gelen bir zamanda ona «kırılacak pu» diye küfürler savuran da oldu. Fakat şimdi ne görüyoruz. Kervan yürümüşür. O tarizler, o küfürler silinip geçmiştir. Fakat Makber, Finten, gazub sair, Nestren hâlâ yaşamaktadır.

«Biz ki sahibi eşber ve sahibi tezeriz, Münekkidini hatamıza çiğnemez geçeriz.»

Gene böyle bir Nisan günü idi. Do (Devamı 3/1 de)

Abdülhak Hâmidi

Hergün

Ticaretle ilgili
İşlerimizi
Çabuklaştırmanın
Yolunu ne vakit
Bulacağız?

Ekrem Uşaklıgil

Bir ev yapıyorum.
Yapı yaptırırken insanın görüp öğrendiği, bazan hayrete, bazan da teessürle bedbühliğe düşüğü zamanlar çok oluyor.

Planın yapılması, belediyeye gidip tasdikten geçmesi bir mesele, tatbik safhası ise başlı başına bir derd. Hem de memleket hesabına bir ayına.

Fakat bugün, hatırlarsanız bundan bahsedecek değiliz, ziraat ve ticaret işleri zamanın konusu oldu, benim görüşlerimden bazılarının bu konu ile ilgili var. Onları anlatmak istiyorum.

İkinekinünun ortalarına doğru yarıda iş sırası evin oluğu ile su ve gaz borularına gelmişir. Bunlar lehlinenir, lehlinere de petrol kullanılır, petrol ise piyasada yoktur.

Kadıköy kaymakamlığına istida ile müracaat ederek ihtiyacımızı tesbit ettirecek, petrolü bundan sonra Petrol Ofisi'ne alacakmış, diyorlar.

İstida İkinekinünun 23 üneü günü yazılarak veriliyor. Cevabını Nisanın 11 inci günü alıyorum, aradan 78 gün geçmiştir.

Yapı mimarının petrolü nereye sarfedeceğini gösteren keşifnamesi lâzım, diyorlar, haklı olduklarını tesbit etmek gerek. Petrol bugün çok kıymetli bir nesnedir, ne olacağını arayıp sormak bir vazifedir. Ancak bu cevap istidanın alındığı gün verilebilir. 78 gün sonra değil. Şimdi keşif yapılsın, keşif incelensin, belki bir 78 gün sonra verilme müsaadesi alınarak Petrol Ofisi'ne gidilecek. Petrol Ofisi ise ayrı bir iş, ayrı bir yazı konusu...

Kadıköy kaymakamlığından, yahud mühendislerinden sıkıyönetim değiliz, bilakis bazı sahatlarda gösterdikleri faaliyetlerin takdirkârıym, maksadım sadece işlerimizin süratli yürütülmesini anlatmaktır. Buna bir çare, esaslı bir çare bulunmasını istemekdir. Nitekim gene bu yapı meselesi müsaadesi ile başka yavaşlığı da işaret edeceğim:

Ev için bir banyo lazım, piyasada banyo bulmak imkân haricinde, fakat bir gün tesadüfen günün ortasında, gerçeken üç beş banyonun çıkarıldığını görüyorum, büyük güçlüklerle hangi tüccarın mal olduğunu öğreniyorum, ve ilk olarak talib oluyorum. Tüccar tanişim bir komisyonerdur, itirazlarını ve recek, fakat fiat mürakabe komisyonuna da statını tesbit ettirdikten sonra.

Benim bilahare göre banyo üzerine el konmuş malı değildir, olmasınca fiat mürakabe komisyonundan geçirmesine lüzum da yoktur, fakat komisyoncu aksı kanaatte. Müracaatını yapıyor, ben de sanıyorum ki, cevabını bir gün sonra alacaktır. Halbuki aradan bir ay geçti ve evraka bir göz atmak sırası henüz gelmemiştir. Banyo nihayet için, eü, beşine, yüzüne derecede bir işle, kaç öğreniyorum ki, piyasanın ehemmiyeti ve çok acele olarak muhtaç olduğum bazı mallara aid müracaatlar da, 24, yahud 48 saat gibi zısa bir zaman içinde neticelendirilerek icab ederken haftalar ve aylarla beklemekte, bu yüzden de satılma müsaadesini bekleyen esyanın piyasada mevcut miktarı yüksek fiatını müsaafaza etmektedir, işle gene bu yapı müsaadesi ile bunun bir misali:

Birkaç tane siva teline ihtiyacım var. — Piyasada kalmadı, gelecek ve satılacak var, fakat beklemek lazım, diyorlar.

78 gün evvab bekleyen petrol talebi, inceleme sırası gözetilmeden banyo hikâyesi meydana, ve kadar bekleyeceğim belli değil, birisi gelip söylüyor:

Tanesini dört yüz kuruşa almıştım, razı olursanız ben bulabilirim.

Bu, tamesine 400 kuruş istenilen tel harbinden evvel 35 kuruşa satılmış, 100 kuruşa bile gelenler satışı çıkartırsa 50 kuruşa verilecek. Fakat ortada bir teknik meselesi ve bekleme safhası var. Olan, massen 300 kuruş fazla vermeyeceğim ve o tüccar 300 kuruş fazla kazanmıyacak. Bu tüccar kimdir, tel hangi depodan çıkıyor? Merak ettim, gele-

TAKVİM		Nisan	
Rumi senesi 1358	13	Arabi senesi 1381	
Mart 31	Pazartesi 1942	Kasım 17	
GÜNLER	R. evvel	IMSAK	
S. D.		S. D.	
6 24	26	4 8	
10 88		08 52	
	Oglo	İkinci	Akşam
	S. D.	S. D.	S. D.
E. 18	15	16	58
V. 6	29	12	18
	19	47	21
	22	21	22
	21	22	22
	21	22	22

Resimli Makale:

Düşünenin ve düşünmiyenin cesareti

Fransanın ün kazanmış askeri yazarı General Diwal gençliğinde Japon ordusuna staj yapmaya yollanmış, bu sayede dört yıl müddetle Japon ruhunu incelemek imkânını bulmuş;

«Tayyareleri ile birlikte düşman gemisine atılan Japon pilotlarının hareketlerinden önce, kurtulmalarını imkânsız bırakacak şekilde tayyarelerine bakıldıkları iddiasını reddederek şöyle söylüyor:

— Japonun muvaffakiyet sırrı tayyareye bağlanmadan, bağlanmış gibi hareket edebilmesinde, cesareti müvazenesiz bir hareket olarak değil, fakat muhakeme neticesinde gösterilebilmesindedir. Bunu da doğrudan günden itibaren daimi bir fekin altında büyümüş olmasına borçludur.

Yüz metrelik bir uçurumda aşağıya atılan insanın hareketli bir cesareti eseri değil, bir delilik eseridir.

Cesaret ancak lüzum görüldüğünde faydasının anlaşıldığı zaman gösterildiği takdirdedir ki bir kazancın teşkil eder, aksi halde bir sabun köpüğü halinde bir dakika içinde sönüp gider.

Düşünmeyen bir hiddet buhranı arasında gösterilen cesaretin önüne her zaman geçmek mümkündür, fakat bir düşünenin bilerek, hesabıyla, neticesini gözönünde tutarak gösterdiği cesareti hamlesini kırmak ise daima imkânsızdır.

Şehir Haberleri

Sirkeci garında bir hırsızlık hâdisesi, suçlular yakalandı

Sirkeci garında vukubulan bir hırsızlık hâdisesi dün adliyyeye intikal etmiştir.

Almanyadaki İngiliz esirlerine aid Mısırdan gönderilen bazı eşya bir otomobilden trene nakledilirken paket postanesi hammalları tarafından Süleyman otomobilin sahibi Osman paketlerden birini açarak içindekileri aşırı derecede yakalamışlardır.

Suçlular derhal adliyyeye sevk edilmişler ve aslıye 6 nci cezada yapılan muhakemeleri sonunda Süleyman 1 ay 20 gün, Osman da 1 ay 12 gün müddetle hapse mahkûm ve derhal tevkiif olunmuşlardır.

Gümrük memurları için evler yapılacak

Gümrük ve İhbarlar Vekâleti muhtelif yerlerdeki gümrük merkezlerinde memurlar için binalar yaptırmağa karar vermiştir. Gümrük muhafaza memurları için gümrük daireleri memurları için yapılacak olan evler bilhassa hududlardaki gümrük merkezlerinde inşa edilecektir.

İ. Galibin konferansı

Beoğlu Halkevinden: 16.4.42 Perşembe günü saat 18 de Halkevimizin Tepebaşıdaki merkez binasında İ. Galib Arca tarafından «Kah ne Sanatçı mevzuunda mühim konferans verilecektir.

Herkes gelebilir.

Bu peşine düşün, bulmak imkânı olmadı. Gelen mal hemen kayboluyor, kaybolanın da üç beş defa kuyumculuktan sonra tekrar hangi depodan meydana çıkıyor anlaşılmıyor.

Bunun önüne nasıl geçebiliriz? Yeni bir karar verildi:

İhtilaf eşyasından bazılarının bir kısmı onu getirten tüccardan kârını kabulünde satın alınarak vilâyetlere dağıtılacak.

Karar güzeldir ve hangi vilâyetin hangi cins eşyaya gerçekten muhtaç olduğunu iyi tesbit etmek müddeten mümkün olsa iyi netice verir, fakat bu karar giden eşyanın bilahare dolaşık yoldan buraya dönerken bu defa fiat mürakabe komisyonunun kontrolü altında satılmayaacağı belli? Acaba bu eşyanın tüccardan alacağı tek kısmını hiç bir yere göndermiyere yerli malları pazarında veya tesis edilebilecek umumî depolarda emin olarak satmak daha kestirme bir usul değil midir? Fakat biz misallerini çok gördüğümüz yavaşlığı bu sahada da görüyoruz.

Bir mağazaya kumaş ve manifatura eşyası gelmiş. Soruyoruz, satılmıyacakları cevabını alıyoruz, sebep diyoruz, öğreniyoruz ki malın ne kadarının alınıp ne kadarının bırakılacağı henüz kararlaşmamış gibi fiat da henüz konmamıştır.

Her işimiz, bilhassa tearetiye ilgili olanların çabuklaştırmanın yolunu ne vakit bulacağız?

Ekrem Uşaklıgil

Üsküdar Halkevinde dün Hamid için bir ihtifal yapıldı

İsmail Hami Danişmend bir şairin henüz neşredilmemiş, manzum tercümei halini, gençler de muhtelif şiirlerini okudular

Bilhassa son aylardaki verimli faaliyeti nazarı dikkati celbetmeğe başlayan Üsküdar Halkevi, dün büyük şair Hamidin ölümünün 5. yıldönümü münasebetiyle bir ihtifal tertib ederek bütün Halkevlerine örnek olmuştur.

İhtifale, saat 19,30 da, Ev reisi avukat Reşad Kaynarın bir açış sözüyle başlamıştır. Reşad Kaynar, başta Üsküdar kaymakamı İhsan ve birçok fikir ve sanat âleminde mensub güzide zevatin ve bayan Lüseyinin bulunduğu toplantıya katılanlar, misafirlerle Ev adına teşekkür etmiş ve Hamidin büyük şahsiyetini tebarüz ettirerek sözü, mütefekkir İsmail Hami Danişmend bırakmıştır. İsmail Hami Danişmend, konferansa, divan edebiyatının geniş bir tahlile başlamış, bu yoldan Tanzimat ve Hâmide gelecek, Hâmidin edebiyatımıza getirdiği yenilikleri anlatmıştır. Bilahare Hamidin ölümünden sonra bulunan manzum tercümeihalini mevcut kimselerini okuyan değerli mütefekkir, bu misralar arasından Hamidin iç ve dış hüviyetini çıkarmış, Hamidin bilinmiyen, şayan dikkat taraflarını anlatmıştır. Hatib sözlerini şöyle bitirmiştir:

«— Hamid, şark edebiyatının da, garb edebiyatının da tesiri altında kalmıştır. Hâmide ne şarklı,

ne garbli diyeceğiz, Hâmîd Türkü...»

İsmail Hâmînin çok alkışlanan bu konferansını müteakib Haydarpaşa Lisesinden bir talebe ile, Haydarpaşa Lisesi edebiyat öğretmeni Raci, muharrir Eved Güresin, şair Yahya Saim, Üsküdar üçüncü ortaokul müdürü İsmail Hâmîd dön muhtelif parçalar okumuşlar ve toplantı bu suretle nihayet bulmuştur.

Mekteplerde izci teşkilâtı hazırlıkları ilerliyor

Şehrimizdeki ilçe ve ortaokullar, da izci teşkilâtı etrafındaki hazırlıkları ehemmiyetle devam edilmektedir. Maarif Müdürü Muhsin Binale bu münasebetle okul müdürlerini verdiği bir emirle izci teşkilâtına dahil talebeye derslerini aksatmadan haftanın muayyen günlerinde beden terbiyesi öğretmenlerinin nezareti altında muhtelif izcilik faaliyetleri yaptırılmasını söylemiştir. İzci mektep haricinde öğretmen ve arkadaşlarını kamplarda gördükleri askerî usulle selâmiyacaklardır. Bu yıl, 19 Mayıs Gençlik bayramına bütün okullar genç bir izci kadrosu ile iştirak edeceklerdir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Havagazini geçenlerde tahdidî tabii tutmuştu, gaz kullanmanın yasak olduğu saflerde de fenni mecburiyetler dolayısıyla borulara gaz yerine hava doldurmuştu. Beroket versin kömür sıkıntısı çabuk aksilsin, eksilince de tahdid kalktı. Fakat tahdid za manlarında gaz yerine hava yakanlarla şirketler arasında atların fazla yazmış olması sonunda yığın olan ihtilafın eian devam etmektedir. Aradan epeyce zaman geçti. Şimdi öğreniyoruz ki gaz tahdid etmenin de borulara hava doldurmadan tatbik edilebilecek kolay bir usulü varmış:

Finlandiyada tatbik edilen bu usul göre iki kişilik bir alıye günde bir metre küp gaz yakmak hakkı veriliyor, ve deniliyor ki:

«— Bu gazın fiatı sulh zamanın fiatıdır. Fakat şayed saatiniz ay so-

nunda 30 küpten fazla kullandığınızı yazacak olursa 30 su geçen her metre küp için normalden on defa fazla ücret vereceksiniz.»

Temin ediliyor ki, bu usul sayesinde az kömür kullanılmakta ve borular daima gazla dolu tutulmaktadır.

Geçenlerde Avrupa memleketleri arasında birinde şeker fiatı artırılacağı zaman bakkalların ucuza aldıklarını piyasaya satmalarının önüne geçmek için piyasaya çıkarılan şekerlere esmer bir renk verilerek halka beyaz renk şeker daima eski fiata alınıyor devam etmelerinin ilân edilmiş oldu. Şunu yazmıştık. Finlandiyanın gaz hikâyesini de öğrendikten sonra bu sahada başka memleketlerin yaptıklarını yakından öğrenmenin çok faydalı olabileceğine inandık, fakat ey o, kuyucu sen:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Olur mu?

20 binanın bulunduğu bir sokak susuz ve mo.oz içinde bırakılır mı?

Fatihle Ocaklı sokakında oturan bir okuyucumuz bu sokakta bulunan harab, uygunuz bir medresenin yıkılması lüzumuna işaret eden bir mektub göndermiş, biz de bu süslü mektubu mektubu neşrederek alâkadarların nazarı dikkatini bu medreseye çekmişiz. Alâka gösterildi ve medrese yıkıldı.

Fakat o günden bugüne kadar bu medresenin enkazı olduğu gibi yol ortasında durmaktadır. Dümdüz bir yol yok edilmiş, halk daha büyük bir sıkıntıya düşmüştür. Temiz bir cadde üzerinde bu enkaz bir çöplük gibi sırtılmaktadır.

Okuyucumuz bize bu derdini ihtiva eden mektubu yazdıktan sonra semtin şu derdine de temas etmiş tir:

«Ev ve apartman olarak 20 binanın bulunduğu Ocaklı sokak yıllardandır susuzdur. Otuz müteessir viz alle susuzluktan temizlik yapılmıyor ve bahçelerindeki ekim vazifesini yerine getiremiyorlar. Otuz da haftanın beş günü akşamın bir çeme vardı. Fakat saka çeşni satmış olduğu için susuzluk sıkıntısı büsbütün artmıştır. Sular idaresine yaptığımız müracaat ise hiçbir netice vermedi.»

Biz bu derdini olduğu gibi yazıyor ve değerli belediyecilerimizden alâkalarını bekliyoruz. Elbette bir sokak halkı susuz ve mo.oz içinde bırakılamaz.

Olur mu?

Dün yeniden üç muhtekir mahkûm oldu

Galatada tüttüncü İsrail, Nişantaşında kömürcü İbrahim ve Be-yazıdda aktar Feriha isimlerinde üç esnaf ihtikâr suçundan yakalanarak adliyyeye venilmişlerdir.

Millî korunma mahkemesinde yapılan duruşmaları sonunda İsrailin 15 lira para cezası vermesine 7 gün müddetle dükkânının seddine, İbrahimin keza 15 lira para cezası vermesine ve 15 gün müddetle dükkânının seddine karar verilmiştir.

Feriha da 5 lira para cezasına mahkûm edilerek, 7 gün müddetle dükkânının seddi karar altına alınmıştır.

Bir gece hırsız mahkûm oldu

Fikri isiminde bir gece hırsız Atıkallıpaşada Ekrem adında birinin evine girmiş, bir hayli eşya çalarak dışarı taşımak üzere iken suç üstünde yakalanmıştır.

Adliyyeye verilen suçlu Sultanahmed 2 nci sulh cezada yapılan soruşu sonunda tevkiif edilmiştir.

Odun narhının bugün kaldırılması bekleniyor

Alâkadarlar narhın kalkması ile şehre bol miktarda odun ve kömür getirileceğini söylüyorlar

Vilâyet ve Belediye, İstanbulun kış mevsimi içinde çektiği yakacak sıkıntısını gözönünde bulundurarak bir taraftan gimdiden şehre kışık yakacağına temin hususunda da tedbirler alırken diğer taraftan da odun ve kömür konulan narhın kaldırılması etrafında tetkikler yapılmaktadır.

Fiat Mürakabe Komisyonunun bugün öğleden sonra yapacağı toplantıda odun ve mangalkömürün evvelce konulmuş olan narhın kaldırılıp kaldırılmıyacağı hakkında görüşmelerde bulunulacak ve karar verilecektir.

Alâkadarlar odun ve kömür narhını kaldırıldığı takdirde şehre fazla miktarda odun, kömür getirileceğini ileri sürmektedirler.

Diğer taraftan yakında kurulacak olan odun ve kömürçüler birliği de yakacak fiatlarında nazir rolü oynayacaktır.

Vali dün Şileye gitti

Vali ve Belediye Reisi Doktor Lütfi Kırdar, dün Şileye gitmiştir. Vali Şilede muhtelif işleri tetkik etmiştir.

Emektar bir doktorumuzun jübilesi bugün yapılıyor

Kanunî yaş haddini doldurarak vazifesinden ayrılan sinir hastalıkları profesörü Mustafa Hayrullah Diker için bugün saat 14 te Üniverste binasında bir jübile yapılacaktır. Toplantı Üniversite Rektörü Cemil Bilsel tarafından açılacak müteakiben Tıp Fakültesi dekanı Prof. Dr. Kemal Atalay ve Prof. Fahreddin Kemal Gökyay birer söylev vereceklerdir.

Profesörlerin sözlerini Prof. Hayrullah Dikerin talebelerinin ihtisaslarını anlatmaları takip edecek ve toplantıya son verilecektir.

Amerikan kolleji talebelerinin müsameresi

İstanbul Amerikan Kolleji kız ve erkek kısmı Türk talebe birlikleri dün 15,30 da Arnavduköyündeki toplantı salonunda güzel bir müsamere vermilerdir. Talebelet İbnirrefik Ahmed Nurinin «Hisseli Şayia» piyesini oynamışlardır. Bilhassa Bican Efendî rolünde Şükrü Mete ve diğer rollere çıkanlardan Kemal Seler, Sevinç Dıblaz, Acar Bil, Füsün Barbarosoğlu, Mehmed Baydar, Sûzan Erdilek, Banu Şanlı alkışlanmıştır.

Urfanın kurtuluş bayramı

Urfa, 12 — Urfa bugün kurtuluşunun 22 nci dönüm yılını büyük teşahürlerle kutlamaktadır. Bu münasebetle öğleden evvel Cümhuriyet meydanında büyük bir tören yapılmıştır.

Japon sefirlerinin Sofyadaki toplantıları

Sofya, 12 (A.A.) — Ofis: Japonya'nın Berlin büyük elçisi general Oshima Berlinde dönmeyen evvel Atınada bir kaç gün geçirmek üzere yeni Sofyada ayrılmıştır. General Sofyadaki Japon orta elçisi M. Yamadji ve Ankara büyük elçisi M. Kurihara ile uzun müddet görüşmüştür.

RADYO

PAZARTESİ 13/4/42

7.30: Saat ayarı, 7.33: Radyo salon orkestrası, 7.45: Ajans haberleri, 8: Radyo salon orkestrası, 8.15: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Saz eserleri, 12.45: Ajans haberleri, 13: Şarkılar, 18: Saat ayarı, 18.03: Radyo dans orkestrası, 18.45: Ziraat takvimi, 18.55: Fasil heyeti, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.15: Serbest 5 dakika, 19.50: Şarkı ve türküler, 20.15: Radyo gazetesi, 20.54: Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21: (Öğretmen saati), 21.15: Hüzzam ve Muhayyer makamları, 21.45: Radyo sentoni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Yeni neşriyat

Devlet Demiryolları Dergisi — 201. 202 nci sayısı çıkmıştır. İçinde idari teknik, spor ve sağlık bahisleri, muhtelif yazılar ve istatistikler vardır.

SAN'ATE DAİR

Sabri Es'ad

Yazan: Halid Ziya Uşaklıgil

— 2 —

Vücutte getirilmiş olan terceden aşağıda bir örnek vermek istiyorum. Bunu aslına tabrik ve mukabele etmek arzu edenler işaret edilmiş olduğu üzere, metinde kolaylıkla yerini bulabileceklerdir. Ancak dikkat nazarı tekrar cebbetmeğe lüzum gördüğüm noktalar var:

Her şeyden evvel mütercim muhal denebilecek kadar zor olan bu işi nasıl başarmağa imkân bulduğunu düşünmek lâzımdır. Her tarafında türlü fikir ve nokta oyunlarıyla, lisan hususiyetlerine aid hakkabazlıklarla dolu olan bir manzum eser gene manzum olarak türkçeye çevrilirken mütercim için bunları aynı tercemeye imkân bulamadığı zamanlar ya hafzetmek yahud türkçede birer mu'adil bulmak mecburiyeti vardır. Manzum değil mensur bile başka bir lisana çevrilmesi mümkün olamayınca müracaat olunacak başka bir çare yoktur. Böyle bir çare bulabilecek olanlar varsa keşiflerini bildirsınler, hep istifade ederiz.

Mütercim hakkında müsamaha ya davet ettiğime zehab hâsıl olmasın. Yetişir ki terceme yanlış olmasın ve aslına aid güzellikleri göstereyim. Buna bir de nazım ahengi ve kafiyelerin lütfü ilâve edilince mütercim bu teşebbüste bir harika icadına yükselmiş olduğu hükmü verilmelidir.

İşte örnek olarak naklettiğim parça:

Perde IV, Sahne III

Herkes bağırtır

Açız.
Cyrano kollarını kavuşturarak;
— Yemek, yemek, bu herkesin aklı fikri.
Fifreci Bertrandou, eski çoban, gel beri,
Kulifından çıkar da fifreni otur yere,
Çal bakalım şu obur, pis boğaz heriflere

Bildiğin havalardan bir memleket ha-

vası; (Trampetçiye yaklaşmasını işaret eder.)

Hani şu eski, içli, bizlere her notası

Bir kardeş gibi munis gelen havalar

Hep sevdiğimizizin sesi, hatıralardır;

Her birinde en canlı bir şey bulunur

Duman böyle yükselir köyde evlerimiz,

Aynı aheste ruhu duyuruz her birinde,

Bir eyalet lehcesi vardır bestelerinde.

(Bertrandou oturur ve fifresini hazırlar)

Parmakların kuş gibi çırpınırken mut-

Bugün cenklerde gezen flüt, düşünsün,

Boğuşunda bir kamış parçası olduğunu,

Bu kendi türküsüdür, hayret etmesin

Ersin kırlarda geçen gençliğinin ruhuna.

(Bertrandou memleket havaları çalmağa başlar)

Dinleyiniz Gaskonlar: bu artık ordugâ-

Keskin fifresi değil, ormanlarda sabahın

Keçi otlatanların asude, mütevekkil

Kavalıdır. Dinleyin: bu vâdîdir, orman-

Kırmızı beresiyle o küçük çobandır;

Akşam, günün nehirde serin serin gu-

Dinleyiniz Gaskonlar: bütün Gaskon-

(Bütün başlar göğüse doğru eğil-

miş, bütün gözler hulya dolu. Göz

yaşlarını, gizlice, yenlerle veya

mantolarının bir ucile silenler bile

vardır.)

(Carbon, Cyrano'ya yavaşça)

— Aman ağılatıyorsun

CYRANO

Gurbettir bu! Bir nevi

Hastalık ki, aklıktan daha asil, manevî,

Maddî değil! Ne olur, biraz da derdle-

Yüreklere sızlaşın mideleri yerine.

CARBON

— Ağlayanın yüreği yufka olur!

CYRANO

(Trampetçiye yaklaşmasını işaret eder.)

Aldırma,

Kanında kahramanlık olanları daima

Uyandırmak mümkündür.

(Bir işaret ile trampet çalınır.)

Herkes kalkar ve silâhına sarılır

— Ne var!

— Ne oldu

— Haydi!

Cyrano, (gülümseyerek)

— Gördünüz mü, bir trampet çalması

kâfi geldi.

Elveda artık hulya, memleket, hicran,

Fifre ile gelen hüznü trampet alır gider!

*

Sabri Es'adın bu son zamanlar-

da yazıp bastıracağı iki yeni eseri-

ni burada zikretmeden geçemiye-

ceğim. Bu eserlerin birincisi E-

minönü Halkevi dil ve edebiyat

şubesi neşriyatının arasında basıl-

mıştır ki Psychologie ve terbiye

ünvanını taşımaktadır.

İkinci eser Maarif Vekâleti

matbaasında basılmıştır ve sadece

Karagöz ismile intişar etmiştir.

Bu iki eserde Sabri Es'ad ne

«Odalar ve Sofalar» şairidir, ne

de manzum ve pek müşkül bir

Fransız faciasının muvaffak mü-

tercimidir. Bu iki eserin ikisinde

de onu Üniversite profesörü sıfa-

tında görüyoruz. Her ikisinde de

genç alimin araştırma, toplama,

mantık ve usul dairesinde tasnif

hususunda gösterdiği ıktidara ve

bunu destekliyen sabır ve taham-

mül kuvvetlerine hayran olma-

mak mümkün değildir.

İlim vadisinde tetkikler yapan

alimlerin nasıl geniş ve dolayık

vadilerde üşenmeden, yorulmadan

çalışmalarına birer güzel misal o-

lan bu kitabları genç ilim münte-

siblerinden başka yaşlanmış irfan

müstakklarının da büyük bir alâka

ve istifade ile okuyacaklarından

eminim. Yalnız birinden bahset-

(Devamı 4/2 de)

Ölümünün Yıldönümünde

Abdülhak Hâmidî

tazimle anıyoruz

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Şuşundanbeti onu pek nadir terketmiş olan mes'ud bir talih, ebediyete göçtüğü bugünü mevsimin en muhteşem bir günü yapmıştı.

«O kadar çarpmışım ki eflâke,

Bilirim kâinat iner hâke,

Beni bir ruh edince Azrail,

Bu keşif gerçekleşmişti. Gök bütün

navilğini yere aksettirmiş, güneş en si-

hirli ışıklarını toprağa yollamıştı.

«Kadrini eylemek için lâ,

Sanki gelmiş cenazene Mevlâ».

Yüz bin kişilik cenaze alayı göz yaş

dökerek güneşin battığı yere doğru gu-

rup etmiş bir dehayı taşıyordu.

«Bu taş cebinine benzer ki aynı mak-

berdir,

Dışi sükûn ile zahir, derunu mahşerdir».

Onu böyle bir makbere bırakırken bir

kaç söz söylemek için hep kendimizi

yokladık. Fakat ne mümkün! «Makberi»

yaratmış bir adamın mezarında söylene-

cek sözü bulmak. Bu, fanilere nasib de-

ğildi. Onun mezarına ve batan güneşe

uzun uzun baktık. Hülka'in bu iki sırrı,

batan güneş ve gömülen deha, gözle-

rimizin önünde perdelerine büründüler.

Artık o, yalnız hatıra olmuştu.

«Birden sanırım ki bazı kere,

Meşceredeki rüzgâar sensin».

★

Biliyoruz ki çeşid çeşid şîir vardır. Bir

kuyumcu binasile şekiller üstünde tiri-

yen şîir, bir felsefeyi terennüm eden

şîir, müzikleşen şîir, mimarileşen şîir.

Ve bütün bu şîir nevelerinin güzelleri

vardır. Hâmid, şîiri er saf ve en hakiki

manasında almış olan şairdir. Bu en saf

ve en asli manasında şîir bir kelimeyle

tarif edilebilir: «Coşkunluk».

İşte Hâmid bu türlü şîirin dehasıdır.

Muhayyilesinin sirayet ve ihata ettiği

mesafeler faniye baş dönmesi verir, fe-

zalar kadar engin mesafeler ve tezadlar onda en küçük adımla katediliverir. Bu kolaylık, bu sadelik ve tabiiyet bu çeşid mesafeleri tasavvur edemiyenlere garib gelir. Ölümle hayat, karanlıkla aydınlık, varlıkla yokluk Yalnız zahiren tezadlardır. Gerçekte birbirini bütünliyen unsurlardır. Dehanın muhayyilesi

bu engin mesafeleri kolaylıkla kateder. Onun adımlarını takip edemiyenler bu atlayışları bir nevi otopsi gibi te'akkil ederler ve emişlerdir. İşte altmış yıllık edebi hayatı zarfında Hâmidde yapılan tarzlar bundan ileri gelmiştir.

O yazı âlemine karıştığı zaman ede-

(Devamı 3/2 de)

“Son Posta,,nın bulmacası: 27 - (9)

Bunlardan 30 tanesini hallederek bir arada vollenan her okuyucunuza bir hediye takdim edeceğiz

Soldan sağa:

1 — Gökyüzü

kemer (10).

2 — Tersinden

sıra (6), Sonuna

bir harf ilâvesile

kafanızla hareket

etmiş olursunuz

(3).

3 — Şehrin mes-

hur bir mesiresi

(8).

4 — Dolay (5).

Reklâm (4).

5 — Dünya saat

ayarlarının tan-

zım merkezi (7).

6 — Bir Frenk

kadını ismi (3).

Deniz seviyesinden

alçak meşhur bir

göl (3), (Arabea)

su (2).

7 — Ordunun kıyası (2), Fransada

bir şehir (4).

8 — Maden suyle meşhurdur (7),

Tersinden çigme (2).

9 — Nota (2).

10 — Uçak (8).

Yukarıdan aşağıya:

1 — Eski eserleri tetkik eden (3).

2 — Ters arabca gel (4), Mayileşme

(5).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

3 — Kenar (6).

4 — Ramazan ziyafeti (5), Telefon, da nida (3).

5 — Klüp (6), Bir Avrupa dağı (3).

6 — Bir peygamber (3), Ters bir

gıda (2), Hayvana vurulur (3).

7 — Ters bir şehrimiz (6).

8 — Ebedi (6), Boy değil (2).

9 — Bir harfin okunması (2), Bir o-

yun tâbiri (5).

10 — Savlet (4), Pratik (4).

«Son Posta» nun tarihi tefrihası: 72

PATRONA HALİL

Ağa kaşlarını kaldırdı:

— Öyle söylemen kethüda ağa. Üsküdar şunda birkaç bin arşınlık mesafedir. Yeniçeri baldırı çıplağı am mürad eylerse am yüzerek kulaçla dahi geçebilir.

— Pazar kayıklarını gidip gelmekten meneylen sultanım.

Ağa sakalını tutamladı:

— Şimdi biz dahi am düşünür idik. Amın için atlanıp Kaymakam paşayı görelim derüz.

— !...

— İmdi sen fesadçılar karşılayabilir misin?

Kethüda sarardı:

— Devriyeleri bir merkeze toplamak ancak akşama müyesser olabilir.

— Öyle ise bizi beklen, Kaymakam Paşayı görüp dönelim. Siz de «Kol ortasına» varıp ahvali telhis eylen. Bunda buluşalım.

Kapı açıldı, bir çavuş: «atların hazır olduğunu» haber verdi. Hasan ağa koşar adımlarla merdivenlere seğirdip ağa dairesi avlusuna indi. Yirmi kadar nefer ve zabıt eğerleri vurulu hayvanlarının dizginlerini tutmuşlar bekliyorlardı. Yeniçeri ağası binek taşına doğru ilerledi. Tam ayağını üzengiye takıp geçireceği anda zabıt ve neferlerin ardından kalın ve boğuk bir ses yükseldi:

— Davacıyüz, şekvamız var sultanım!

Hasan ağa dönüp bakınca gözüküklü, alçak boylu; köse bir adam gördü. Köse ihtiyar ilerlemek istiyordu, zabıtlar göğsüne kakıp bırakmadılar. Ağa elini kaldırıp bağırdı:

— Boşlan şu kocayı, ne ister görelim.

İhtiyar ellerini uzatıp bir daha bağırdı:

— Davacıyüz.

Zabıtların arasından çıkıp binek taşına doğru yürüdü. Beli iki büküm görünüyordu. Hasan ağa'nın önünde durdu:

— İki zabıt kolunuzu incitti.

Ağa yüzünü ekşitti:

— Çabuk söyle ne istersin?

— Hakkıma isterim.

Zabıtlar gülüşüler, yeniçeri

ağası atına atladı. Hayvanı üzengi ucile dürtüp dönerken ardına döndü, kollarını göğsü üzerine çapraslayarak kol kethüdasına ta limat verdi:

— Biz kaymakam paşayı görüp dönesiye dek siz de dönmüş bulunun, İbrahim Paşa sarayında bir kaç yüz muhafız vardır. Sarayı hümayundan dahi elde edersek, bunda buluşur «cemiyeti» perişan ederiz. [Bir daha tekrarladı] bizden ir dönerseniz bir yere ayrılman, beni beklen.

Kethüda başını salladı, Hasan ağa muhafızlarla birlikte dolu dizgin ayrıldı. Sadaret dairesi olarak kullanılan «Fatma sultan» sarayı yolunu tuttu.

Yeniçeri ağası vezir sarayının büyük kapıları önüne geldiği zaman bir gün evvelinden artırılan muhafızlar etrafını aldılar. Ağa atından inmeden sadaret kaymakamı ve İbrahim Paşanın damadı Kaymak Mustafa Paşayı sordu. Muhafızlar birbirlerine bakıp omuzlarını kaldırdılar: «Mustafa Paşanın dündenberi İstanbul tarafına geçmediğini söylediler. Hasan ağanın yüzü somurttu:

— Ya kethüdayı sadrı âli hazretleri dahi bunda degül mü? Muhafızlar bir ağızdan cevap verdiler:

— Bundayırlar sultanım.

— Ya, veziriazam İbrahim Paşa hazretleri ne zaman Üsküdar döndüler?

— Dün dönmüşler idi.

— Kaymak Mustafa Paşa hazretleri andan sonra teşrif etmediler mi?

— Yok, hiç uğramadılar.

Ağa:

— Acayib? diye başını iki yamına sallayıp atından atladı. Doğru kethüda Mehmed Paşanın yanına çıktı,

Güneş İstanbul üzerinde epey yükselmişti. Kethüda yeniçeri ağasını saçı sakalına karışık bir durumda görür görmez telâş etti, koşup koltuğuna girdi:

— Hayırdır inşallah karındaşım?

— Hayır diyelim, hayırlı olsun.

Kaşıkçılarda fesad başladı sultanım.

Kethüda gözlerini açıp bağırdı: — Fesad mı buyurursuz?

— Beli, fesad vardır. Üsküdar yakasındaki orduyu hümayuna si-rayetinden havf eyleriz. Kaymakam paşa hazretleri karındaşımız dahi teşrif eylememişler?

Kethüda başını salladı:

— Cenaplarını bugün eklemen ağa hazretleri. Gece sahibi devlet efendimizle bağı ferahta idiler sanurum.

Ağa kaşlarını çattı. Tam bağı ferahta ziyafet verecek sırayı bulmuşlardı! Kethüda telâş ediyordu. Yeniçeri ağası sarayda kaç muhafız olduğunu sordu. Kethüda korktu, geri geri çekildi!

— Ne yapmak istersiz?

— Anları alıp «cemiyeti» dağıtmağa çalışsak gerek.

— Ya burası boş mu kalsın?

Hasan ağa güldü:

— Behey sultanım, hâlâ burasını düşünürsüz. Eşkiya cemiyeti bu akşama dek perişan edilemez ise, alev saçağı sarar, ne siz; ne biz kaluruz. [Sesini çok yavaşlattı] ne de vezir ve padişah kalur!

Kethüda şaşkın şaşkın cevap verdi:

— Bunda kırk nefer ve beş zabitten artık kimesneler yok, anlar da saat besaat nöbet değiştirirler. Anları alursanız saraydaki civarı ve hazaini... kimler muhafaza eyler.

— Amı bilmezüz.

Kethüda büsbütün korktu:

— İmdi eşkiya üzerine yürüyecek misiz?

— Beli.

— Ya biz bunda kalalım mı dersiz?

Ağa kethüdanın limon kesilen yüzüne dikkatli dikkatli baktı, az daha gülecekti; kendini zor tuttu:

— Siz bilürsüz karındaşım, dedi, hemen saray muhafız kumandanını çağır. Atlanıp kendisini takib etmelerini söyledi.

(Arkası var)

Abbülhak Hâmidi tazimle anıyoruz

(Baş tarafı 3/1 de)

Biyatımız sınırsız çemberler içinde sıkışıp kalmıştı. Edebiyatımızın bu «lâzî hünerler» çemberini parçalayıp üç bin yıllık greko-lâtin dünyasının mefhumlarını getirmek vazifesi onun omuzlarına yüklenmişti. O bu vazifeyi emsalsiz bir şekilde başardı. Şarkın ve garbin kollejinin hiç bir edebi şekli yoktur ki Hâmîd onu tecrübe etmiş ve lisanımıza getirmiş olmasın. Garb dünyasının bütün hayat ve felsefe nosyonları onun eserlerinde yerini bulmuştur.

Fakat bu vazife, yani inkılâbîlik Hâmîd'in bütün san'atini ifade etmez. Bundan başka onun asıl iç dünyasını aksettirdiği eserleri vardır ki bunlarda onun coşkunluk vasfını daha iyi görebiliriz.

«Gerçel ehlâm içindeki tahtım,
Gecelerden siyahtır bahtım,
Sayhazendir başımda matemler.»

★

«Ben ki tufanı yoldaşım sanırım,
Bahri ümmânî göz yaşım sanırım,
Ve o bahrin içindeyim sebbah.»

★

«Sanmayın yer katında bir bodurum,
Açmışım gök yüzünde bir uçurum,
Ki derununda ben varım ancak,
Ağlayan kimse var mı hatırdâ?»

Ben eminim ki devri hazırda,
Yazdığım şeyler anlaşılmıyacak!»

★

«Facımın gölgesinde dâhiler,
Ve sanemler okur ilâhiler,
Secde eyler perilerim vardır.»

★

Görülüyor ki iki Hâmîd vardır. Birisi Atatürk ihtilâline zemin hazırlayan, yani garb fikir ve san'at malzemesini bize getiren Hâmîd, öteki, en saf şiirin mümessili olan Hâmîd. Birinci vasfıle o büyük bir milli şairimizdir ve kelimenin en geniş manası milliyetçi şairdir. İkinci vasfıle dünya çapında bir şairdir. Berlin ve Moskova üniversitelerinde eserlerinden bahseden dersler açıldığını sağlığında gördü. Kim bilir istikbal ona daha ne gibi şerefler saklamaktadır.

Yurda ve devlete olan en büyük bir borcumuz da yarın ellerine bırakacağımız Türk çocuğunu düşünmektir.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi

Son Postanın edebi tefrihası: 111

Küçük Hanımefendi

Nakleden: Muazzez Tahsin Berkand

Onu da derinden derine tefkik ederken, birkaç saat evvel gördüğü canlı Nerimanı; bütün hareketleriyle, hatırlıyordu. Bunda iztirabla karışık büyük bir saadet vardı.

Dayısı ne demişti?

— Gülünç ve kaba bir insan oluyorsun.. ne yaptığını bilmiyor. sun Ömer.. saygısızlığın da bir hadidi vardır.

Bu sözleri dinlerken Neriman gülümsemişti. Yavaş, tatlı bir tebessümle; kurnazca; biraz da istihfaf ve istihza ile gülümsemişti. Bir şey söylemiş miydi? Bunu hatırlamıyordu. Gözlerinde yalnız o gülüşün tatlılığı kalmıştı.

Yusuf Beyin karşısında o, Ömer; hoyrat kelimelerle karışından bahsederken de Neriman gene gülümsemişti. Hep o tatlı, uzak; müstehzi esrarengiz tebessüm... hattâ, bir aralık:

— Bu izdivaç bozulmalıdır. Bile demişti.

Birdenbire, gürültüü bir kahkaha kopardı. Bu kahkaha, hiçki rığa benziyordu... Adam sen de, düşünmek neye iyi? Bir kumar oynamış ve kaybetmişti. Sonuna kadar dürüst ve kibar kumarbaz rolünü oynamalı idi.

— Evet bu izdivaç bozulmalı... Annesini bir mektubunda Nerimanın serbest kalmak için servetinin yarısını fedaya hazır olduğunu yazmamış mıydı? O halde, birkaç saat evvelki gülünç ve kaba komedi olmasa bile gene evlenmesi pamuk ipliğiyle bağlı idi.

Vaziyette değişen bir şey var mıydı? Güzel veya çirkin Nerimanın her zaman kendisinden uzakta olmasına itina etmemiş miydi? Aralarında her zaman aşılmaz bir uçurum bulundurmağa gayret göstermemiş miydi?

Evet, karısı onun için bir yabancısı idi ve öyle kalacaktı. Başka türlü olamazdı. Ancak, avuçları arasında tuttuğu resim, her şeyi kırıp geçmek isteyen bir kadın resmi değildi. O, son bir iki gün zarfında zevkle, hattâ gizli bir saadet

le seyrettiği ince ve sevimli genç kızdı. Bu mukavva üzerindeki gülümseyişle kocasına:

— İkimiz birlikte mes'ud olamaz mıydık dersin? Sualini soruyordu.

Ömer tekrar kahkaha ile güldü ve bu defa Nezaket kalfaya baktı.

— Karım güzelmiş meğer... — Tabii... Küçük hanımefendinin yalnız yüzü değil, huyu da güzeldir.

Bu ihtiyar ses Ömeri titretti. Bilâhâ ihtiyar ona yaklaşmak arzusu nu hissetti. O dakikada kendisini öyle yalnız ve kimsesiz hissediyordu ki...

— Deli olmak işten bile değil... Ne müthiş şey! Ben onu başka türlü sanıyordum; burada onu tanımadım, yanımda, benimle aynı dam altında bulunacağından şüphe bile etmedim ve ona neler neler söyledim. Kimse de bana «Ne oluyorsun? Karşıdakini tanımadın mı? Böyle küstahça hareket etmeğe nasıl cesaret ediyorsun?» demedi. Ne dayım, ne de Münir beni ikaz etmediler.

— Belki de senin ne yaptığını bildiğini sanmışlardı. Zavallı Münirin kimseyi görececek gözü yoktu.

— Ya dayım? Ah dadı, ona neler söylemedim. Aklıma geldikçe tüylerim ürperiyor.

— Yoksa eski karından mı bahsettin?

— O kadarla olsa bir şey değil... Daha da müthiş!

— Allah Allah! Bir zamanlar annene fena fena mektuplar yazdın, zavallıyı ağlatırdın. Yoksa ona yazdığın sözleri karına da söyledin mi?

— Daha beterlerini...

— Şimdi bu dediklerine pişman mı oluyorsun? Vicdan azabı mı çekiyorsun? O söylediğin sözlere üzülüyor musun?

— O böyle bir muameleye lâyık değilmiş!

(Arkası var)

HİKAYE

Alman Harry

Yazan: Somerset Maugham

Çeviren: İbrahim Hoyi

Perşembe adasında bulunuyor, ve Yeni Güneye gitmeği pek arzuluyordum. Bunu yapabilmek için birçok yol da, beni Arafuna denizinin ötesine ulaştı. Rablecek inci avında kullanılan kayıklar, lardan birini elde etmekte. O sıralarda inci avı hiç de iyi gitmiyordu, ve bir sürü temiz, küçük tekne rıhtımda demirli duruyordu. Pek öyle işi olmayan bir kaptan buldum (Meraukeye gidip gelmesi çok çok bir ay sürerdi) ve onunla birlikte lüzumlu tertibatı aldım. Torres boğazı adalarından dört kişiyi tayfalığa aldı (teknesi 19 tonluk idi) ve bulduğumuz adanın bakkal dükkânındaki konserve erzakının hepsini yağma ettik. Yola çıkmadan bir iki gün evvel, birçok inci yataklarının sahibi olan bir adam bana gelerek, yolunun üstünde bulunan Trebucket adasına uğrayıp, orada tek başına yaşayan münezzeviye, atârîki dünyaya ya göndereceği bir çuval un, bir çuval pirinç ve bazı mecmuaları verip veremeyeceğimi sordu.

Kulaklarımı kabarttım. Anlaşılan, Münzevi bu uzak ve küçük adada otuz senedenberi tek başına yaşamakta idi. Her fırsat elverişinde de, iyi kalbli insanlar tarafından kendisine yiyecek gönderilmekte idi. Misafirimin söylediklerine bakılırsa, adam bir Hollandalı idi, fakat Torres boğazı bölgesinde Alman Harry diye tanınıyor, tanınıyordu. Başından geçenler çok gerilere, eskilere dayanıyordu. Bundan otuz yıl evvel, bu kalles, oynak sularda parçalanarak bazı bir gemide tayfalık etmekte imiş. Çok usta bir denizci imiş. Kaza olunca iki sandal kurtulmaya ve gemiden uzaklaşmaya muvaffak olmuş, ve sürüklenerek ıssız Trebucket adasına durmuştu. Bu ada, gemilerin rotasından pek aykırı olduğu için, hâdiseden ancak üç sene sonra içinde canlı kal bulunduğu anlaşılmıştı. On altı tayfa karaya çıkmış idi. Fakat bir seferinde fena havalardan dolayı yolunu değiştiren bir vapur buraya sığındığı vakit, bu tayfalardan ancak beşini bulmuştu. Fırtına yatışınca, kaptan kazazedelerin dördünü gemisine almış, Sidneyye götürmüştü. Alman Harry onlarla birlikte gitmeye ayak diremiş, ve

bu üç sene zarfında gördüğü derece müthiş şeylerden, insanlardan fena halde korktuğunu, sıkının sıyrıldığını onun için de bir daha onlarla bir arada yaşamamak arzusunda bulunmadığını söylemişti. Ayrıca başka bir izahat da vermemişti. Bu ıssız yerde tek başına kalmak fîrînde kesin olarak ısrar etmişti. Bununla beraber, adadan ayrılmak hususunda kendisine bazı fırsatlar verilmiş idiyse de, gene de aldırmamıştı.

Tuhaf bir adam, tuhaf bir hikâye idi bu. İssız denizde yollanırken Harry'ye dair birçok şeyler daha öğrendim. Torres boğazı adaları beklilidir. Onun için de geceleri bu adalardan birinin veya ötekisinin yemyeşil bir kıyısında demirledik. Son zamanlarda Trebucket civarlarında inci yatakları bulunmuş, ve sonbaharda arada sırada Trebuckete gelen inci avcıları Alman Harry'ye, yeter derecede yaşayabilmelerini sağlayacak şekilde şeyler götürüyorlarmış. Ona, kâğıd, çuval çuval un, pirinç ve konserve etler veriyorlarmış. Balina avına mahsus bir kayığı varmış, bununla da balığa çıkarmış. Fakat artık eskisi kadar kuvveti, gücü kalmadığı için, onun bu tekneyi istediği gibi kullanamıyormuş. Adasını çevreleyen kayalıklarda bol bol inci kabukları varmış, bunları toplar, tüttün mukabilinde inci avcılarına satarmış. Bazan da bulduğu iyi, değerli bir inciye bir hayli para almış. Harry'nin adanın bir köşesinde fevkalâde güzel bir inci koleksiyonu gizlemiş olduğu sanılıyormuş. Büyük Harb sırasında hiç bir inci avcısı denize çıkmadığı için Harry hiç bir canlı kul görmemiş, bu ün bildiği de müthiş bir âfetin çıktığı bütün insanları öldürdüğü ve kendisinin de dünya yüzünde bir tek canlı yaratık olarak kaldığı idi. Sonraları bu esnalarda ne düşündüğü sorulduğu zaman,

— Bir şeyler olduğunu, döndüğünü sanmıştım. cevabını vermişti. Harry o zamanlar kibritsiz kalmış, yakmış olduğu ateşin söneceğinden korkup, âdeti tavşan uykusu uyuyarak, gece gündüz nöbet beklemiş, ve çalı çırpılarıyla ateşini canladırması. Günün birinde bütün yi-

yeceği bitmiş, o da tavuk, pilic, balık, hindistan cevizle beslenerek kefeni yırtmıştı.

Yılın son dört ayında adanın civarında da iki üç inci avcısının gelmesi ihtimali vardı, ve bunlar günlük işlerden sonra sık sık oraya çıkar ve gecelerini münezzevi ile birlikte geçirirlerdi. Onu sarhoş etmeğe çalışır, ve iki sandal dolusu tayfanı adaya çıkarmasından sonra o mahud üç senede neler olup bittiğini kendisinden sorarlardı. Nasıl olmuştu ki, karaya on altı tayfa ayak basmıştı da üç yılın sonunda yalnız beş kişi kalmıştı? Harry ağzını açıp bir tek kelime bile söylemez, ister ayık, ister sarhoş olsun bu mevzuda aynı tempo ile sükût eder, eğer ziyaretçilerinin ısrarı fazlalaşırsa kızar, onları bırakır bırakır gider.

Târîki dünyanın küçük krallığını yitmişliğimizin üçüncü veya dördüncü gününü mü gördük unutmamışım. Havanın bozuk, bir yere sığınmak zorunda kaldığımız için, yolumuzun üstündeki adaların birinde bir iki gün beklemiştik. Trebucket, aşağı yukarı bir mil kutununda, hindistancevizlerle dolu, deniz sathından az buçuk yüksekte, ve yalnız bir taraftan yaklaşılması mümkün olan bir kayalıkta çevrili alçak bir adadır. Kayalık için doğru bir gödik olmadığı için, tekneyle sahilden bir mil ötede demirlemek mecburiyetinde kaldık. Öteberi de alarak bir sandala atladık. Kıyıya da kayalıkların bulunduğu yerde bile sular serili, oynaktı. Zorlu bir gidiş oldu bu. Alman Harry'nin yaşadığı ve ağaçlarla örtülmüş küçük kulübeyi gördüm. Biz yaklaşırken, o da suyun kenarına doğru aylak aylak ilerledi. Seslendik, cevap vermedi. Yetmişen fazla görünen, dumuzlak kafak, kirçil sakalla çevrili yüzü çok yıpranmış bir adamdı. Öyle sallana sallana bir yürüyüşü vardı ki onu bir denizelden başka hiç bir şeye benzetemediniz. Güneşten yanmış suratı, mavî gözlerinin rengini büsbütün açıklarıyor, ve etrafları, sanki bitip tükenmek bilmiyen uzun yıllar oturup bomboş deniz gözlemişlermiş gibi, kirçil kaplamış bulanıyordu. Üzerin-

de yamalı, vücuduna tıpatıp uygun, fakat temiz bir gömlekle ve pantolon vardı. Bizi misafir ettiği ev, paslı, yanık demirden damlı tek bir odadan ibaretti. İçinde bir yatak, kendi eline yaptığı bir kaş kaba iskemle, bir masa ve bazı mutfak takımları vardı. Evin önündeki bir ağacın dibinde bir masa, bir de sıra görünüyordu. Arkası da tavuklarının kümesi idi.

Bizimle karşılaşmaktan sevindiğini söyleyemem. Hediyelerimizi, sanki öz malı imiş, hakkı imiş gibi teşekkür bile etmeden aldı. İhtiyacı olduğu su veya bunu getirmedikimiz için de homurdandı durdu. Sükûti ve hırçın bir hali vardı. Verdiğimiz haberlere zerrece ehemmiyet vermiyordu. Zira dış âlemle ilgisi yoktu. Birçok düşündüğü, üzerine titredığı yer kendi adasıydı. Burayı kışkanç bir hakla, bütün varlığıyla benimsiyerek kendisinin sayıyor, «burası benim şifa yurduumdur» diyor, ve her tarafı kaplıyan hindistancevizi ağaçlarının her hangi bir macera seven bir tüccarın tamahını çekeceğinden korkuyordu. Bana da şüphe ile baktı. Bu denizlerde ne aradığımı küskün küskün anlamak istedi. Bizden daha ziyade kendi kendisiyle konuşarak, ağzından güçle lâl çıkıyordu, ve sanki bizi hiçe saymış gibi kendi kendine homurdanması, morıldanması biraz garıbdı. Kaptanım, ona çok eskiden tanıdığı kendi yaşlarında bir adamın öldüğünü söyleyince canlandı.

— Koca Çarlı öldü ha!.. Bu çok fena.. Koca Çarlı öldü ha.. dedi.

Ve bu cümlesini durmamacasına tekerrarla. Kitab, gazete okuyup okumadığımı sordum. Kayıtsızca cevap verdi:

— Pek öyle fazla değil.

Yiyeceğinden, köpeklerinden ve piliclerinden başka hiç bir şey umursamadığı anlaşılıyordu. Kitaplarda bizlere anlattıkları doğru ise, onun deniz ve tabiat ile uzun ve sürekli bağdaşması ona bir çok ince, derin surlar öğretmiş olmalıydı. Fakat gerçekte böyle değildi. Harry bir vahşi idi. O, dar kafalı, cahil ve bomboş bir denizelden başka bir şey değil. Bumburuşuk, bayağı, kocalmış yüzüne baktıkça, ona böyle uzun hapis hayatını hoş gösterecek üç müthiş yılın surlarının ne olabileceğini düşünüyor düm. Kendisiyle beraber mezarına götüreceği surların ne olduğunu ve o çok mavî gözlerinin arkasında aramaya, bulmaya çalıştım. Ve neticeyi önceden görür gibi oldum. Günün birinde bir inci avcısı adaya çıkacak, ve Alman Harry'yi gene o suskun ve şüphe edici tavirle deniz kenarında artık bekler bulmaya

(Devamı 4/2 de)

28 Mart bilmecemizde kazananlar

28 Mart tarihli bilmecemizde kazanan okuyucularımızın isimleri aşağıda yazılıdır. İstanbulda bulunan okuyucularımızın hediyelerini Pazartesi, Perşembe günleri öğleden sonra bizzat idarehanemizden almaları lâzımdır. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

Bir Atatürk tablosu

İstanbul Bostancı birinci ilkokul dan 120 Fikri.

Bir şişe kolonya

İstanbul birinci ilkokul sınıf 1 den 683 Mahire.

Bir eliği kasteti

Eskişehir Ülkü okulu sınıf 4 den 361 İrfan Canke.

Mürekkebli kalem

(Son Posta hatıralı)

Adıyaman Yeni okul talebesinden 7 numaralı Sevim Gülen, İstanbul Kasımpaşa kız ortaokulu sınıf 3/A dan 285 Mürüvvet Türebay.

Diş fırçası

(Son Posta hatıralı)

Ankara Devrim ilkokul 2/A dan 604 numaralı Ziyba Gürzumar, Zonguldak Mithat paşa ilkokulu sınıf 5 den 473 Hayyati Acuner, İstanbul Nuruosmaniye Şeref sokak 48 numarada Hasan Yurtışıği.*

Diğer

Hayrabolu birinci ilkokul sınıf 3 den 291 Nihad Saygılı, Zonguldak Yeni meydana fırıncı Mustafa oğlu Ali Civelek, Tekirdağ ortaokulu sınıf 2/B den 115 Mahir Ayağ, İstanbul Eyüb Defterdar 46 inci okuldan 219 Refet Saka.

Muhtıra defteri

Babaeski Atatürk okulu sınıf 2 den 315 Nevzad Özcan, Ankara Devlet Demiryolları istatistik kalemünde Kenan Sertyel elile Sebahat, İstanbul Gazi Osmanpaşa ortaokulu sınıf 3/B den 761 Cemal.

Album

Ankara Cumhuriyet ilkokulu sınıf 3 den 8 numaralı Muzaffer, Kırklareli Kocaahır ilkokulu talebesinden Asaf Emon, İstanbul kız lisesi sınıf 3/A dan 381 Güzin.

Kokulu sabun

(Son Posta hatıralı)

Alpulu ilkokul sınıf 2 den 183

Küçük okuyucularımıza

Gazetemize gönderilen bilmeceler mektuplarının üzerine behemâhal (Bilmeceler) kelimesinin ve bilmecenin çıktığı tarihin yazılması lâzımdır. Bu Kayıtlara riayet edilmeden gönderilen mektuplar kur'aya sokulmamaktadır.

Erol Açıkyüz, Bilecik posta telgraf memuru Cemal oğlu Muammer, İstanbul 44 üncü ilkokul sınıf 4 den 104 Zülâl.

Yuvarlak dünya kalemtıraş

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Çağaloğlu orta okul sınıf 2 den Salâhattin Kaymak, İstanbul 44 üncü okuldan 283 Tacet tin.

Alüminyum bardak

(Son Posta hatıralı)

Ankara Maarif Vekâleti hususi kalemde Haydar Hıdır kızı Gökçen, Bursa ziraat okulu sınıf 1 den 568 Abdüsselâm, İstanbul Koca Mustafa paşa caddesi 356 numarada Makkule.

Ayna

(Son Posta hatıralı)

İstanbul Taksim Fransız lisesi talebesinden Suzan, İstanbul Beşiktaş birinci ortaokul 3/Adan 24 Sadi Akgün, İstanbul Beylerbeyi ilkokul talebesinden Meral Erkan.

Kitap

Kargı hâkim kızı Perihan Arat, Eskişehir Odunpazarı Yıldırım caddesi 10/A numarada Adnan Özman, Merzifon ilkokulu sınıf 5 den 331 Aysel Bingöl, Alpulu ilkokul sınıf 5 den 39 Ferruh Uğural, İstanbul Saraçhanebaşı Haydarbey sokak 3 numarada Faruk Derman, İstanbul Cihangir Coskun sokak 10 numarada Hayriye Ükmez.

Kartpostal

Konya İse sınıf 2/A dan 338 Muhiddin Yüksel, Kırklareli ortaokul 3/Adan 258 Mustafa, İstanbul erkek lisesi talebesinden 889 Zeki Tükel.

Memleket Haberleri

Muşta

Bir köyden merkeze gelirken iki yolcu şiddetli tipiden dondu

Muş (Hususi) — Melazgirt kazasından bulunan Bozöyükü Himmet Yücel ile Konya Ereğlisinden Mehmed oğ. Mustafa bir katil hâdisesi için Yaramış köyüne gelmiş ve kazaya dönerken merkeze bir kilometre mesafede kar fırtınasına tutularak her ikisi de donmuştur.

Havzada bir hat çavuşu vazifesi başında yaralandı

Havza (Hususi) — Evvelki gün Çeltik mevkiinde kopan telgraf direklerini tamir için gönderilen Havza hat bakıcısı Canib Özer, bir direk üzerinde tel taktırmakta iken ayaklarındaki mahmuzlar kaymış ve taşlar üzerine düşmüştür. Bu sukut neticesinde hat memuru ayaklarından sakatlanmış ve dizleri kırılmıştır. Bunun üzerine, Havza posta idaresi vazifesi başında kazaya uğruyan ve ümitsiz bir hale giren bu hat çavuşunu derhal Samsun memleket hastanesine sevk etmiştir.

Denizlide kır koşusu

Denizli (Hususi) — 9 bölge atletleri, nin iştirakle Denizlide bir kır koşusu yapılmıştır. 46 atletin iştirak ettiği 7500 metre bir mesafe dahilinde yapılmıştır. Bu koşuda ferd itibarıyla Denizlide Hüseyin Abaydın birinci, İzmirden Recep İkinci, gurup itibarıyla İzmir birinci, Antalya ikinci, Denizli üçüncü gelmiştir.

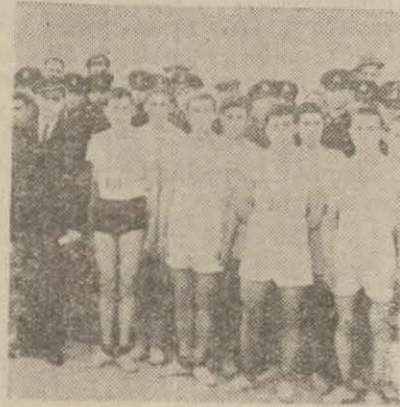
İkinci koşu Denizli atletleri arasında yapılmıştır. Mesafe 4.000 metredir: Liseden Mustafa birinci, Celal İkinci gelmiştir.

Üçüncü koşu kızlar arasında yapılmıştır. Mesafe 2.200 metredir: Liseden Süheyla birinci, Muazzez İkinci gelmiştir. Mükâfatlar heyet tarafından tevzi edilmiştir.

Edirne Yerli Mallar pazarları

Edirne (Hususi) — Şehrimizde açılacağını bildirdiğim Yerli Mallar pazarı müdürlüğüne tayin edilmiş olan Alâeddin Edirneye gelmiştir. Pazar yakında açılacaktır.

Konyada İnönü Koşuları

Konya (Hususi) — Şehrimizde İkinci İnönü zaferi dolayısıyla yapılan İnönü koşusu çok heyecanlı olmuştur.

382 atletin iştirak ettiği koşuların neticeleri şunlardır:

İki bin metrelik koşuda Ağâh Babacan birinci, Yusuf Karakılıç ikinci, Nadir Görgü üçüncü, takım tasnifinde de erkek okulu birinci, bölge san'at birinci kısmı ikinci, askeri orta okul üçüncü gelmişlerdir.

3000 metrelik koşuda da Kuleli askeri lisesinden Melih Ergun birinci, sivil liseden Rıza Örenci ikinci, genel sivil liseden Mehmed Algan üçüncü olmuştur. Takım tasnifinde ise 17 puanla birinci, gençlik klübü 22 puanla ikinci, askeri lise de 24 puanla üçüncü olmuşlardır. Resim koşuya iştirak eden gençlerden bir kısmını gösteriyor.

Edirne'de Çocuk Esirgeme Kurumunun faaliyeti

Edirne (Hususi) — Edirne Çocuk Esirgeme Kurumu muhitte şükranla karşılanan faaliyetlerine son zamanlarda hız vermiş ve okullara devam eden fakir çocuklardan 500 kişiye hergün öğle yemeği vermek suretile takdire değer bir çalışma yolu tutmuştur.

Kurum her sene olduğu gibi bu sene de Mayısta yapılacak olan Kırkpınar güreşleri için şimdiden hazırlıklara başlamıştır.

İskenderun

Bir arıza yüzünden duran elektrik santrali yeniden çalışmaya başladı

İskenderun (Hususi) — Geçenlerde makinelerinde vakubulan bir kaza dolayısıyla birkaç gün işlemeyen İskenderun elektrik fabrikası kısmen tamir edildiğinden şehre tekrar cereyan verilmesine başlanmıştır. Yakında tamirat ikmal edilecek ve bu santrale bağlı diğer şehir ve köylere de cereyan verilecektir.

İskenderun elektrik santral belediyeğe bağlı mühlak bir bütçe ile idare edilecektir.

Sivas Yerli Mallar pazarı törenle açıldı

Sivas (Hususi) — Sümer Bank yerli mallar müessesesinin şehrimizde kurduğu şubesi başta valimiz Akif İyidoğan olduğu halde güzide bir topluluk önünde törenle açılmıştır. İstiklâl marşını müteakib valimiz kısa ve veciz bir söylev vermiş, bunu müteakib mağazanın genç ve çalışkan şefi Suphi söz alarak yerli malların ehemmiyeti ile bu pazarın açılışındaki gayeyi güzel ifadelerle tebarüz ettirmiştir. Misafirlere çay ve bisküvi ikram edilmiş ve hemen satışa başlanmıştır.

Bigaya patates tohumu gelemeli

Biga (Hususi) — Burada patates ekimi mevsimi geçmekte olduğundan ve zürraatın ihtiyacı için bir ay önce hükümetçe istenen tohumlar henüz gelmediğinden ilgili makamların nazarı dikkati celbedilmekte, bunların bir an evvel vurduna intizar olunmaktadır.

Çorluda dokumacılık kursu

Çorlu (Hususi) — Trakyanın muhtelif yerlerinde faaliyete geçen İktisad Vekâleti dokumacılık kurslarından biri de Mart ayı içinde Çorluda açılmış, ve kurs müdirlimi İbrahim Zihninin nezaretinde çalışmalara başlanılmıştır. Kursta yıkama, beyazlatma, haşillama, sarma, çözü, boya, ve dokumanın muhtelif cinsleri öğretilmektedir.

San'ate dair

(Baş tarafı 3/1 de)

miş olmak için söyleyeceğim ki çocukluğumda pek sevdiğim ve bugün gene iyisini görmek mümkün olsa pek zevk alarak temaşa edeceğim «Karagöz» hakkında kitabın 200 sahifelik dar çerçevesi içinde yüzlerce kitaptan toplanmış vesikalarla doludur. Genç alim henüz tamamiyle müstahak olduğu inkişafı bulamayan Folklore sahasında araştırmalar yaparak Karagözü bu bakımdan anlatmak için kütüphanelerin tozları arasında uzun müddet çalışmıştır. Eserin ne dolgun bir malûmat hazinesi olduğunu anlamak için onu benim gibi doyamayarak okumak lâzımdır.

H. Z. Uşaklıgil

Hikâye

(Baş tarafı 4/1 de)

çaktı. Avcı, kulübeye gidecek orada ya taktı, tanınmaz bir hale gelmiş ve vakitle bir insan olan bir yaratıktan arta kalanları görecekti. Belki de her köşe bucağı yoklayarak birçok macera arayışlarının merakını uyandırmış olan inciyiğmini arıyacaktı. Fakat bulabilmiş olacağına inanmıyordu. Alman Harry, hiç kimsenin hazineye el sürmemesi için icab eden tedbirleri önceden almış bu lunacaktı, inciler de konuldukları yerde çürüyecekti. O zaman inci avcısı san dalına binerek geri dönecek, yeniden ada da bir kere daha insan ayağı görmeyecek, ıssız kalacaktı.

İbrahim Hoyi

Merzifon Çocuk Esirgeme Kurumunun çalışmaları

Merzifon (Hususi) — Merzifon Çocuk Esirgeme Kurumu ikiyüzden fazla okul çocuğunu tamamen giydirmiş ve öğle yemeklerini de muntazaman vermeğe başlamıştır.

Karıları sıcak yemekle doyurulan bu çocukların hepsi de resmî müesseselerin yardımı ile idare edilmektedir. Halbuki Türkiyede zenginleri çok kasabaların başında gelen Merzifonun ileri gelenleri bu yardımlarını fazlasıyla başarabilecek vaziyettedirler. Çocuk Esirgeme Kurumunun faaliyetini genişletmek ve resmî müesseselerin üzerinden yükü kaldırmak çok yerinde vatani bir borcun ödenmesi olacaktır.

«Son Posta» nin spor tefrihası: 28

Kara Ahmet

Boyunduruk emirle çözüyor!

Nihayet Ahmed, boyundurukla zorla içten budayarak söktü. Ve kurtuldu. Kurtulamaz da çırpınarak bir nâra attı:

— Haydi Durmuş bel!

Durmuş da mukabelede bulundu. Çırpındı ve, nârasını salladı:

— Hayda Ahmed bel!

Fakat Ahmedin yüzü gözü şişti. Sersemlediği görülüyordu. Böyle olduğu halde vaziyeti belli etmemek için çırpınarak nâra savıyordu.

İki hasım ense ense geldiler. Ortada hiç bir oyun ve sebep yok iken enseden aşırma dedikleri boyundurukla hasmını durup dururken boyundurukladı. Ve Durmuş da bu dalavereye düştü.

Aman allah! Bu boyunduruk çok acı oldu. Ahmed hasmını boyundurukla sağa, sola çekip sürüyor ve dizlenerek altına almağa çalışıyor ve hasmını zehir gibi boğuyordu. Durmadan çekip sürüyor ve dizletmeğe çalışıyordu. Bu, hal seyircilerin âsası üzerinde tesir yapmaktan hâli kalmadı. Bağırtilar başladı:

— Yetişir!

— Bırak!

— Öldürecek misin?

Bazıları da:

— Boğ!..

— İntikamını al!

İsmail ağa da:

— Ahmed, sakın bırakma! Boğ ve öldür!

Durmuş, hırıldamağa başlamıştı. Gözleri anadan doğma dışarı fırlamıştı. Yani acınacak bir halde idi. İşe kaymakam müdahale etti. Zaptiye çavuşunu çağırarak:

— Git şu cazgırı çağır bana!

Diye emir verdi. Cazgır, çok sürmeden kaymakamın karşısına getirildi. İsmail ağa, kaymakamın müdahale edeceğini anlamıştı. Fakat ne diyebilirdi? Olduğu yerde duruyordu. Ahmed de, mütemadiyen boğuyor ve altına almağa çalışıyordu.

Kaymakam, cazgıra:

— Bu ne biçim güreş?

Diye çıkışınca cazgır, itidalle kaybetmeden:

— Beyim; basbayağı güreş..

— Öldürüyor hasmını!

— Beyim.. bir şeycik olmaz!

— Bre lâf anlamaz adam! Olmaz olur mu? Görmüyor musun hırıldatı buradan işitiliyor.. birağır bu işi..

— Haksızlık olur beyim..

— Neden olsun?

— Bundan evvel, o da hasmın boğdu; ayırmadık..

— Böyle güreş olur mu?

— Beyim güreş pomak güreşdir. Kıran kırana ilân edilmiştir. Binaenaleyh Durmuş, boğuluyorsa hasmına pes etsin beyim..

Dedi.

Cazgır, doğru konuşuyordu. Güreş kıran kırana olduğu için eğil durmuş, boğuluyorsa ya, alta ya tıp kurtulmalı ve; yahud pes etmeli idi.

Kaymakam; güreş filân bilmediği için o; istediği gibi konuşuyordu. Kaymakam daha ziyade asayiş meselesile meşguldü. Bir boyunduruk yüzünden ahali kiye ayrılarak birbirine girerse ve, ortada böyle yücek bir vak'a hâsıl olabilirdi.

Nitekim birçok güreşlerde seyirciler ve taraftarlar birbirine gürerek kanlı boğuşmalar olduğu ortada idi. Ve; oluyordu.

Cazgırın kaymakama verdiği istihaf kâfi gelmedi. Kaymakam, emrini verdi:

— Bana bak cazgır.. Git söktü boyunduruk, doğru dürüst güreşsinler...

Cazgır duraladı. Ve, cevap vermemek istedi. Bunun üzerine kaymakam köprüdü:

— Ne söylüyorsun sana?. Haydi! Yoksa büsbütün güreşi menettiririm şimdi..

Bunun üzerine cazgır, meydanı yürüdü. Kara Ahmedin omuzuna vurarak:

— Ahmed, yetişir oğlum! Bırak boyunduruk..

(Arkası var)

Telegraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Kerç'te muharebe devam ediyor

Sovyetlerin yeni hücumları püskürtüldü

Fin cephesinde şiddetli muharebe oldu

Sovyetler bir vapur batırdılar

Berlin, 12 (A.A.) — Alman ordularının başkomutanlığının tebliği: Kerç yarım adasında tank ve hava kuvvetleri himayesinde hareket eden mühim düşman kuvvetlerinin yeni hücumları da püskürtülmüştür. Yeniden 14 tank tahrib edilmiştir. Alman savaş uçakları Kafkasya sahillerindeki liman tesislerine hücum ederek bir Sovyet yolcu vapurunu bombalamışlardır.

Doğu cephesinin merkez ve şimal kesimlerine düşman muhtelif noktalarda yeniden muvaffakiyet sız hücumlarına teşebbüs etmiştir. Şimal Buz denizinde savaş uçaklarımız himaye altında bulunan bir vapur kalesine hücum ederek iki ticaret gemisinde yangın çıkarmışlardır. Diğer bir vapur da hasara uğratılmıştır.

Sovyet tebliği

Moskova 12 (A.A.) — Reuters: Bu geceki Sovyet tebliği:

11 Nisanda cepheye hiç bir e-hemiyetli değişiklik olmamıştır. 10 Nisanda, 12 Alman tayyaresi düşürülmüştür. Bizim kayıplarımız 5 tayyaredir.

Barentz denizinde, 3000 tonlu lätoluk bir düşman deniz taşıtı batırılmıştır.

Moskova, 12 (A.A.) — Royter: Sovyet tebliğine ektir:

Moskova ve Kalinin cephesinde Alman karşı hücumları püskürtülmüştür. Moskova cephesinde savaşlar bilhassa şiddetli olmuştur. Almanlar 2000 ölü rakarak tamamile püskürtülmüşlerdir.

Kalinin cephesinde, Alman karşı hücumunun ağın kalmasını yeni bir Sovyet ilerlemesi takib etmiş ve Sovyet kolları Almanlar tarafından tahkim edilmiş bir bölgeye girmişlerdir. Almanlar burada meskün iki yerden çıkarılmışlardır.

Fin tebliği

Helsinki 12 (A.A.) — Bugünkü Fin askeri tebliğinde ezcümle şöyle denilmektedir:

Düşman dün sabahınberi Karelia bezahatını doğu ve orta kesimleri boyunca taarruza geçmiştir. Kuvvetlerimiz düşmana ağır kayıplar verdirilmişler ve bütün hücumları püskürtmüşlerdir. Bazı yerlerde çarpışmalar gece yarısına kadar sürmüştür.

Düşmanın hatlarımız önünde 2.260 ölü bıraktığı görülmüştür. Bunlar toçumuz tarafından ihtiyat mevzileri üzerinde düşmana verdirilen kayıpları da ilave etmek lazımdır. Bizim kayıplarımız yalnız 20 askerden ibarettir.

Kara cephesinin diğer kesimlerinde hareketler küçük ölçüde olmuştur.

Laval tekrar Mareşal Petenle görüştü

Vichy 12 (A.A.) — Emin bir kaynaktan öğrenildiğine göre, M. Pierre Laval, Cumartesi günü Vichy'de Fransa devlet sefi mareşal Peten ve başvekil muavini amiral Darlanla uzun bir görüşme yapmıştır. Bundan başka umumi yetle iyi haber alan Fransız mahfellerinde devlet sefinin hususi şivil kalem sefi M. Dumoulin de la Barthe, Cumartesi günü istifasını vermiştir.

İngiliz tayyareleri Almanyaya 1000 ton bomba attılar

Londra 12 (A.A.) — İngiliz hava kuvvetleri, son 4 gece içinde Ruhr ve Ren havzalarında ve batı Almanyada endüstri hedefleri üzerine bin ton bomba bırakmıştır. Bu harekattan 13 İngiliz bomba tayyaresi dönmemiştir.

Hindistan istilaya karşı duracak

(Baştafı 1 inci sayfada)

Bahistanın muhtar bir müslüman devleti olarak kurulması büyük Britanya tarafından zaman kabul edilmek ve bu zihniyetle iki veya daha fazla müstakil Hind birliği vücuda getirilmesi düşünlük gerektir. Müslüman birliği komite tesli teklifleri heyeti umumiyesinin muhtesbi tekliflere yol açacak şekilde tadil edilememesine müteessiftir. Bu uzlaşmaz durum tekliflerin bugünkü şekle, rade kabulüne imkan olmadığını söyleyenler birik komitesini mecbur etmek tedir. Birliğe girmemek üzere eyaletlere verilen hak Hindistanı ayrıntı ayrıntıya müslümanların istediği üzerine ve rümlüştür. Bununla beraber eyaletler manlık esas üzerine değil surl idare esas üzerine kurulmuş olduklarından bu teklifin hiç değeri yoktur.

Hind müslümanları geleceğe aid olan hayati meseleler hakkında böyle bir proje ile iktifa edemezler. Bu itibarla bu noktaları aşmaya anılan bir beyan, name istemektedirler. Hind meselesini, realiteleri hesaba katmadan hallietmek için yapılacak her türlü teşebbüs bozulmağa mahkumdur.

Kongre reisinin izahı

Yeni Delhi, 12 (A.A.) — Kongre reisi Azad, Stafford Crippse kongrenin aldığı kararlarına sebeplerini izah eden bir mektub göndermiştir. Azad bu mektubda şöyle demektedir:

Kongre, su neticeye varmak mecbur riyetindedir ki İngiliz hükümeti, Hindistan kendisini tehdit eden saldırı ve istilalara karşı tesirli bir tarzda müdafaa etmekten ziyade, aynı Hindistanı mümkün olduğu kadar daha fazla zarar idareye devamla büyük ehemmiyet vermekte ve bunun için de dahili ayrılıkları desteklemektedir.

İngiliz hükümeti, Hind milletini kendisi müdafadan mesul bir durumda tutmakta ve Hind milletine bu mesuliyeti hissinde vermemek, Hindistanın müdafaa, su müessesir bir tarzda başarmayacak, tir.

Madras tahliye mi ediliyor

Madras, 12 (A.A.) — Madras hükümeti, şehirden bulunması ituzumlu olmayan halka, önümüzdeki günler içinde Madras terketsmesini tavsiye eden bir emirname neşretmişlerdir.

Londrada hayal sukutu

Londra 12 (A.A.) — Tanınmış muharrirlerden Garvin «Sunday Express» gazetesinde Hindistanın vaziyeti hakkında yazdığı bir yazıda şöyle diyor:

«Bugünkü hayal sukutu bizi şaşırtmamalıdır. Çünkü bu, temiri imkânsız bir vaziyet değildir. Hiddete kapılarak Hind kongresi veya Müslüman birliklerin ileri sürdükleri delillerden dolayı zekâ kitığı ile ithamederek incitmeye lilyiz.

Diğer taraftan Sunday Observer de şunları yazıyor:

Hind kongresinin kararını kat'i telâkki etmek doğru değildir. Hindistanı istediği dakikada, müzakereye tekrar başlayabilir. Şimdi Hindistanın müdafaaesi mesuliyeti İngiliz hükümetine aiddir.

Nehru ne diyor?

Yeni Delhi 12 (A.A.) — Nehru, bu sabah, reis Ruzveltin müessesisi albay Johnsonla tekrar görüşmüş tür.

Müzakerelerin akamete uğraması karşısında, hükümeti güçlüğü düşürmek için kongre durumunda bir fark olup olmayacağını soran gazetecilere verdiği cevapta, Nehru şöyle demektedir:

«Hiç beslemeyi düşünmemeliyiz. Garaz fikirleri karartır. Esaslı amil Britanya hükümetinin bize karşı ne yaptığı, bizim ona karşı ne yaptığımız meselesi değildir. En esaslı amil Hindistanın bugün karşılaştığı tehlike ve buna karşı ne yapmaktığımız lazımdır. Bu meseledir. Bu itibarla, aramızda geçencelere rağmen Hindistandaki İngilizli harp gayretini veya Amerikalı dostlarımızdan bize gelebilecek olan gayretleri güçleştirmeyeceğiz.

Mihverden bahsedilen Nehru şunları söylemiştir:

«Almanya ve Japonyaın bu harbi kazanmalarının dünya için bir fecaat olacağı açık kamaatımdedir. Bunlar kazanarlarsa dünyaya hakim olacaklardır. Bu ihtimalın meydana gelmesini istemiyorum.

Son iki senedir nasıl İngilizler önünde eğilmemiş müstevliye de ve yabancılığına da boyun eğmeyeceğiz.»

Gandi, saldırıcının önünde diz çökmeyeceğiz, diyor

«Şiddetsizlik taraftarları lüzumunda Japonların su içmek istedikleri yardımı bile reddedebileceklerdir.»

Bombay, 12 (A.A.) — «Şiddete müraacaat etmeksizin müstevli Japona mukavemet için ne yapabiliriz? Sualine cevap veren Gandi, «Hariyan» gazetesinde neşrettiği bir yazıda şöyle demektedir:

Şiddetsizlik taraftarları nerede bulunurlarsa bulunsunlar orada sükülnele öleceklerdir. Fakat saldırıcının karşısında diz çökmeyeceklerdir. Sözler ve vâdlerle aldatılmalarına müsaade etmeyeceğizdir. Bunlar üçüncü bir kuvvetin yardımı ile İngiliz boyunduruğundan kurtulmak çaresini aramıyorlar. Kendi çarpışma kabiliyetlerine büyük bir imana bağlıdır. Şiddet göstermemek taraftarları Büyük Britanya için kin ve Japonya için sevgi taşımıyorlar. Eğer bir bir memleket olaydı, Japonların memleketi girmelerine mâni olmak için şiddetsiz yapılabilecek şeyler olabilirler.

Şiddetsizlik taraftarları lüzumunda Japonların su içmek için istedikleri yardımı bile reddedebileceklerdir. Dünyada hiç bir kuvvet bir taraftarları kendi memleketlerinin çalışmasına yardıma mecbur edemez. Şiddet istememek taraftarları olanlar Japonların kalbsiz olduklarını ve öldürdükleri insanların sayısından gaygıstlanmadıklarını görecektir. Şiddetsizlik taraftarları boyun eğmedense yok edilmeyi tercih etmeleri yüzünden büyük bir zafer kazanmış olacaktırlar.»

Filipinlerde çarpışmalar devam ediyor

Tokyo, 12 (A.A.) — Bataan cephesindeki Amerikan mevzilerinin geri kalınları etrafındaki çarpışmalar, darma, dan ve aynı şiddetle devam etmiştir. Yomuri Şimbu gazetesinin bir haberi göre, 9 Nisan öğleden sonra Mariveles istikbamları üzerine Japon bayrağı çekilmiş ve Mariveles limanı da ele geçirilmiştir.

Japon donanmasına mensub tayyareler, Corregidor ve Caballo adalarındaki düşman kalelerini bombardıman etmişlerdir. Japon harp gemileri de bu bombardımana iştirak etmişlerdir.

Corregidor ve Caballo istikbamları arasındaki sularda, kaçağa muvaffak olan mensub birçok düşman gemisi bulunmuştur.

Dündenberi Corragidorda Japon toplarının toplu ateşine maruz bir durumdadır. Düşmanın bu adada da süratle imha edilceği tahmin olunmaktadır.

Tokyo, 12 (A.A.) — D. N. B.: Evvelce bildirildiği gibi Perşembe günü Manila körfezinden kaçan üç Amerika taşıt gemisi Japon deniz kuvvetleri tarafından zapt edilmiştir.

«Tokyo Asahi Simbun» gazetesi muhabirinin tahminine göre, Amerikalı bir çok asker ve bunların ailelerinden baş, ka başkomutan tuğgeneral Warinright de esir edilmiştir.

Şark cephesinde müdhis bir engel: Bataklık

(Baştafı 1 inci sayfada)

şark cephesinde harekâta müdhis suretle engel olacak ve askerleri pek çok yaracaktır.

Bolshevikler alışı buldukları kusun şiddetli şoklarından Alman kolları nisbeten daha çok müteessir olmuşlar ise de, bugün «düşmanın üzerine de yağmur yağıyor» denebilir. Karların erimesi, Alman teşkellerini olduğu kadar Sovyet kollarını da kış çekmektedir.

Karların erimesi de Alman komutanlığının gafli avlanmıştır. Tam aksine, Alman komutanlığı buna hazırlanmış, bir ve kıştan doğan güçlükleri yenecek gibi karların erimesinden doğan bu güçlükleri de yemesini bilecektir.

söylemiştir:

«Almanya ve Japonyaın bu harbi kazanmalarının dünya için bir fecaat olacağı açık kamaatımdedir. Bunlar kazanarlarsa dünyaya hakim olacaklardır. Bu ihtimalın meydana gelmesini istemiyorum.

Son iki senedir nasıl İngilizler önünde eğilmemiş müstevliye de ve yabancılığına da boyun eğmeyeceğiz.»

İtalyada gazeteciler kongresi

Toplantıda gazetelerin ikinci propağanda usulleri takbih edildi

Venedik 12 (A.A.) — Gazeteciler kongresinin dünkü toplantısı Avrupa tarihinin hakiki bir mükessesi olmuştur.

Birinci toplantıda gazeteciler milletler arası bir mahiyet taşıyan gazetelerin ikinci propağanda usullerini takbih etmişlerdir. Bugün de muhtelif Avrupa memleketleri nazirleri diğer salâhiyetli resmî şahsiyetler demokrat ve bolshevik gazetelere hücum etmişlerdir.

Romanya nazirlerinden M. Marcu söylediği bir nutukta kongreyi selâmlamış ve Romanyaın Mihver devletleriyle mütefiklerinin büyük eserlerine ne kadar samimi bir işbirliği zihniyetiyle iştirak ettiğini göstermek için kongreye seçkin bir muraahhas heyeti gönderdiğini belirtmiştir.

Rumen nazirinden sonra Bulgar matbuatı müdürü M. Nikolayef söz alarak uzun yıllar tahrikçi gazetelerin Balkanlarda kartsıklıklara, ihtilâllere, hattâ harblere sebep olduğunu hatırlamış ve şöyle devam etmiştir:

Avrupalı zihniyetinin fesada uğratılması neticesi olarak hürriyetin hakiki müdafileri eşkiya muamelesi görmüştür.

Belçikalı subaylar kursuna dizilmişler

Londra 12 (A.A.) — Britanogözetleri:

Buraya gelen haberlere göre, müteaddid Belçikalı subay İngiltereye kaçmak istedikleri için kursuna dizilmişlerdir. Daha geçenlerde 30 Belçikalı subay İngiltereye gelecek hür Belçika kuvvetlerine iktihak etmişlerdir.

16 yaşında bir genç Belçikalı Brüksel'den bisikletle hareket ederek 6 ay sonra İngiltereye gelmiştir. Bu genç muhtelif kamplarda 4 ay geçirmiştir.

İnanılır kaynaktan alınan habere göre, Belçika halkının çoğunluğu işgale karşı pasif bir mukavemet göstermektedir.

Çemberlitaş sinemasında dün akşam geç vakit bir cinayet işlendi

(Baştafı 1 inci sayfada)

müddettenberi münasebette bulunduğu Saim adında bir gençle dün gece sinemada bulmuşlardı. Güzia evli bir kadındır. Kocasını Cemil adında bir marangozdu ve bir müddettenberi İzmirde bulunmaktadırlar. Araları açılır. Genç kadın babasının evine kaçmıştır.

Fakat Cemilin babası Güzinin hallerinden şüphe ettiğinden oğlunu habersizce İzmirden davet etmiştir.

İzmirden dönen Cemil gizlice karısının peşine düşmüş ve dün akşam sinemaya girdiklerini görmüştür. Cemil de bir bilek almış, karısını takib etmiştir.

Cemil, karısının ağıki ile bulunduğu sinanın arkasında bir yere oturmuş, ışıklar yanınca arkaya dönerek rakibini görür görmez tabancasını çekerek Saimle ateş etmiştir. Çıkan kuruşun Saimin sol memesine isabet etmiş ve arkadan çıkmıştır. Ağır yaralanan Saim derhal yere yığılmıştır.

Kendisi kaybeden Cemil derhal karısının üzerine saldırmış, Güziye de bıçakla yaralamıştır. Bu sırada sinemada bulunan halkın bir kısmı büyük bir heyecana kapılmış, kadmilar ve çocuklar ferada abışlanmışlardır. Katil kaçmamış ve gelen zabta memurlarına teslim olmuştur.

Hastaneye kaldırılan Saimin yaraları çok ağırdır. Kadının yaraları hafiftir. Haseki hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

SIVAS ET ALEMİNDE

Beklenen ilkbahar harbi

İklim ve mevsim şartlarının müsaidesiz gilmesinden ötürü Uzaksark harekâtı alabüdüğüne inkişaf gösteriyor. Buna mukabil sert bir kış mevsimi geçiren Avrupada, çetin bir cephele dondurucu soğukları içinde dövişen memleketler için, yeni bir mücadele devresi başlıyor. Bu sebeble, o muntaka, nisbeten sakin duruyor. Daha büyük ve daha kat'i bir mücadeleye atılmak için. Bu mevsim kum futunalarına sahne olan sımsal Afrikada ise iki taraf hem hazırlanıyor, hem de ufak, tefek temasları birbirini tartıyor. Buna mukabil Akdeniz müessesesi bir kontrol altındadır ve Malta, göz açmaya meydan verilmemiş bombalanıyor.

Bu hareketlerin ve haddi zatında hareketsizlik gibi görünen hazırlıkların sakladığı birçok sürpriz vardır. Bunların nelerden ibaret olduğunu muhakememiz sayesinde kestirebilmek dahli hakiki maksad ve niyetleri tamamı tam, mamna kestirememizin imkanı yoktur. Hakikâten anek hareketler başladıkandan sonra anlaşılacak ve ağıle ihtimal 1942 ilkbaharı, harbin neticesi hakkan, da bazı belitilerin meydana çıkmasını, da ämil olacaktır.

Bu mevsimin büyük bir hususiyeti muhtemel bir İngiliz Amerikan asker hücumuna aid ilk emarelerin belirmeye başlamakta bulunmasıdır. Amerikan genel kurmay başkanının Amerikan hükümeti müessesifile beraber Londraya

gelmeleri ve bir takım mühim müesseselere iştirak etmeleri bu muhtemel hareket için en büyük delil sayılabilir. Buna, ihtimal verileri çok değil, pek çoktur. Fakat esas itibarıyla bu istikamettir ki, umumiyetle bir takım fazaiyetlere yol açmaktadır.

Bundan bir müddet evvel Fransız ilmanlarından ayrılan Alman harp gemilerinin tuttukları yol İsveç hükümetinin son müdafaa hazırlıkları bu hususta vaziyete vuzuh veren bir takım delillerdir. Fakat, sanıldığı gibi İngilizlerle Amerikalılar, Avrupa kıtasını bir hücre yapacak olurlarsa bunu Norveçten mi yaparlar? Yoksa Fransayı mı tercih ederler? Yahud da bir takım notalara aynı zamanda çıkarılır da bunlardan bir veya ikisini hedefe ulaşmak için esas köprübaşı mı iktihaz ederler?

Bunları cevaplandırmak müşkıldür. Fakat umumi kanaat, şark cephesinde ister bir Alman taarruza başlasın, ister se başlasın; bu mevsim içinde böyle bir iştirak muhakkak olarak yapılacaktır. kabul etmek lazımdır. Galiba Almanlar da böyle bir hareketi ballyorlar ki şarka giricekleri bildiriye geniş ölçüdeki hareketlerinden henüz bir ses ve sada çıkmıyor. Fakat ilerideki hareketlerin inkişafı ne olursa olsun bütün tarafların tedbirlerini almış, hazırlıklarını yapmış olduklarını kabul etmek lazımdır. Tıpkı bir cehennem elması gibi, bu hareket, bir gün, belki de beklenmedik bir sırada, ani bir infilâle ortahğı sarsacak ve dünya tekrar bir ateş ve kan dalgası içinde kalacaktır.

★★

Müttefikler bu yıl taarruza geçecekler

(Baştafı 1 inci sayfada)

Fikrimce, Sovyet büyük elçisi M. Litvinof, Cuma günü nutkunda her fırsat düştükçe müttefik milletlerin aynı zamanda taarruzlara geçmesini istediği zaman, gayet mühim bir noktaya temas etmiştir. Bu, coğrafya bakımından bütün cephe için olduğu gibi, askerlik, demokrasî ve ekonomi anlamındaki bütün cephe için de doğrudur.

Berlinde tefsirler

Berlin, 12 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor:

Sovyet haberler dairesi reisi Kızıl, dün Rus toplarındaki Alman ordularını 1942 de kat'i suretle ezceğini şimdiden iddiaya başlamıştır. Sovyet sözcüsü bu iddiayı ileri sürerken Rusların müdafat tabirlerinden «Tasfiye etmek» sözünü kullanmıştır.

Berlin mahfilleri bu iddiayı Vaşingtondaki Sovyet büyük elçisi M. Litvinofun beyanatı ile karşılaştırarak, radaki tezadı belirtmektedir. Bildiği gibi Litvinof bambaşka ve kaygılı bir lisan kullanmıştır.

Filhakika Litvinof nasyonal sosyalist Almanya ile müttefiklerinin ne abluka ne de bu memleketlerdeki fabrikaların bombardımanı suretile yenilemeyeceğini, bunları mağlûb etmek için büyük meydan muharebeleri lazımgeldiğini, bu iş için de en mühim cephele Rus cephesi olduğunu söylemiştir.

Berlindeki siyasi mahfiller Litvinofun sözlerini Rusyanın müttefiklerine yeni ve müstaceb bir müraacaat şeklinde tefsir ediyorlar.

Rus elçisinin maksadı Avrupada ikinci bir cephe kurulmasını temin etmektir.

Londra, 12 (A.A.) — Britanogözetleri:

Genel Marshall ve M. Harry Hopkins'in Londrada girdikleri müzakere büyük bir önem almaktadır. Mihver, her karış ilkbahar veya yaz mücadelesi planlarını görüşmüştür teyyid etmektedir.

Yeni Bulgar kabinesi

Sofya, 12 (A.A.) — D. N. B.: Kral Boris bu sabah, ise başlayacak olan, yeni Filoff hükümeti üyelerini kabul etmiştir. Bugün öğleden sonra hükümetin usun bir bildiri neşretmesi beklenmektedir.

Birmanyada Japonlar ilerliyorlar

Yeni Delhi 12 (A.A.) — Birmanya'daki İngiliz başkomutanlığının tebliği:

Düşman keşif kolları Magrece cenubunda geniş bir cephe üzerinde şimal istikametinde ilerlemekte diler.

Şimdilik düşman külli kuvvetleri henüz savaşa girmemiştir. Düşman tayyareleri bütün cephe üzerinde çok faaliyette bulunmuş İngiliz ön safalarını bomba ve mitralyöz ateşine tutmuştur.

İngilizler çekiliyorlar

Londra, 12 (A.A.) — İngiliz radyosunun bildirdiğine göre, Birmanya'dan alınan son haberler, İngiliz kuvvetlerinin İttiradi cephesinde şimalde doğru geri çekilmekte devam eder gibi olduklarını göstermektedir.

Maltada bir muhrib batırıldı

Berlin 12 (A.A.) — Alman ordularının başkomutanlığının tebliği:

Cumartesi günü Alman hava kuvvetlerinin Malta adasındaki askeri tesislere karşı yaptığı taarruz esnasında muazzam bir alev sütünun çıkaran bombanın tam isabetiyle Frenchdock kapalı seddinin kapısı tahrib edilmiştir. Dokta bulunan muhribe 3 tam isabet olmuş, bunlardan biri geminin güvencesine ve diğer ikisi karinesini tahrib etmiştir.

Biraz sonra gene bir muhribe karşı harekete geçen Alman av tayyareleri geminin dokta suya gömüldüğünü ve yalnız bacasının sudan dışarıda kaldığını görmüşlerdir.

Cumartesi — Pazar gecesi Alman savaş tayyaresi Malta müstahkem adasındaki hava alanlarına bombalarla taarruza devam etmişlerdir.

Kitabı her lisana çevrilen: Her memleketinde yüz binlerce kişi tarafından okunan edebiyat dünyasının en büyük yaratıcısı ...

RUDYARD KIPLING'in ölmeyen eseri

SÖNEN İŞİK

PERŞEMBE AKŞAMI LALE Sinemasında

